

Pedagogisch Beleidsplan
Kindercentrum
De Krentebloesem

Inhoudsopgave

1. Visie en doeleinden

- 1.1 Welkom
- 1.2 Onze doelstelling
- 1.3 Historie van de Krentebloesem
- 1.4 Pedagogiek
- 1.5 Ontwikkeling van het jonge kind
  - a. motorische ontwikkeling
  - b. taalontwikkeling
  - c. ontwikkelen van het denken
  - d. zintuiglijke ontwikkeling
  - e. sociale ontwikkeling
  - f. nabootsing
  - g. respect, eerbied en dankbaarheid
  - h. wilsopvoeding
  - i. positieve levenshouding
- 1.6 Pedagogisch handelen
- 1.7 Kwaliteitszorg

2. Kwaliteitszorg

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Kwaliteitszorg in de praktijk
- 2.3 De medewerker en ondersteuner
- 2.4 Het wenbeleid
- 2.5 Extra dagen of ruilen
- 2.6 Kinderen en ziekte
- 2.7 Medicijn gebruik
- 2.8 Vermoeden van Huiselijk geweld en Kindermishandeling
- 2.9 Vier ogen principe en drie uursregeling
- 2.10 Klachtenreglement en Geschillencommissie

3. Ouders

- 3.1 Inleiding
  - a. dagelijks contact
  - b. huisbezoek
  - c. ouderavond
  - d. korte communicatie
- 3.2 Oudercommissie
- 3.3 Intercollegiale overleg
- 3.4 Instanties op het gebied van wet- en regelgeving

4. Bij ons op de Krentebloesem

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Locatie van de Krentebloesem
- 4.3 Verzorging, hygiëne en veiligheid
- 4.4 Voeding
- 4.5 Borstvoeding en flesvoeding
- 4.6 Slapen en inbakeren
- 4.7 Brengen en halen
- 4.8 Activiteiten aanbod

- 4.9 Jaarritme
- 4.10 Vrije spel
- 4.11 Buiten spelen
- 4.12 Dagritme peuters
- 4.13 Dagritme dagopvang

Bijlage: Netwerk van de Krentebloesem
Bijlage: Medicijn toestemmingsformulier
Bijlage: Inschrijfformulier
Bijlage: Observatie
Bijlage: Vier ogen principe

1. Visie en doeleinden

1.1 Welkom

Kindercentrum De Krentebloesem is een plek voor kinderen van 0-4 jaar. Wij werken met de antroposofische visie en zullen vanaf daar onze paden volgen.

Bij de Krentebloesem zijn twee ruimtes waar wij met de kinderen zijn.

Beide groepen hebben maximaal 12 kinderen in de groep en daarbij twee juffies. De leeftijd van de kinderen ligt tussen de 12 weken-4 jaar.

Bij de Krentebloesem hanteren wij geen vast aantal dagen maar kijken wij goed naar wat het kind aan kan in overleg met de ouder. Er is de mogelijkheid om voor hele of halve dagopvang te kiezen.

1.2 Onze doelstelling

Kindercentrum de Krentebloesem biedt een plek voor kinderen van 0-4 jaar, waar zij zich geborgen, veilig, welkom en fijn voelen.

Wij proberen niet zozeer het kind aan te passen aan wat de maatschappij vraagt, maar met aandacht te kijken naar wat het kind te bieden heeft en op deze manier ons aan te passen aan de behoefte van het individuele kind. Hiermee helpen wij het kind zichzelf te laten ontdekken. Zich op een harmonische manier te ontwikkelen en uit te groeien tot mensen die hun eigen unieke bijdrage aan deze wereld kunnen en willen geven. Door gericht te zijn op de ontwikkeling van een gezonde wilsvorming, zal hij later, als volwassene, het doorzettingsvermogen bezitten om ook daadwerkelijk dat wat hij zich tot doel heeft gesteld, uit te voeren.

Door heel bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, door het te omringen met mooie, goede en waarachtige dingen, kan het kind een basisvertrouwen ontwikkelen dat de grondslag vormt voor een positieve levenshouding. Plezier in het leven maakt het makkelijker open te staan voor anderen, en geeft je de kracht en de inventiviteit om creatief om te gaan met problemen.

Wij komen hierop terug in het gedeelte: Bij ons op de Krentebloesem.

1.3 Historie van peuterspeelzaal de Krentebloesem

Peuterspeelzaal De Krentebloesem is een antroposofische peuterspeelzaal voor kinderen van 2,5 - 4 jaar. De Krentebloesem is per 1 september 2006 gestart.

De periode hiervoor was de speelzaal aangesloten bij Kinderopvang Hillegersberg Schiebroek onder de naam peuterspeelzaal De Krentebloom. Omdat in 2005 de deelgemeente haar beleid ten aanzien van peuterspeelzalen heeft veranderd, moest peuterspeelzaal De Krentebloom sluiten.

In 2005 heeft de deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek besloten om de subsidies, die verleend werden aan de peuterspeelzalen, drastisch te wijzigen. Zij hebben voor het beleid gekozen dat alleen aan doelgroepkinderen een subsidie gegeven wordt.

Doelgroepkinderen zijn onder andere kinderen die moeite hebben of zouden kunnen krijgen met de Nederlandse taal. Dit kan zijn omdat ze thuis geen Nederlands praten of laagopgeleide ouders hebben. Een peuterspeelzaal krijgt alleen nog subsidie als ze gaan werken met doelgroepkinderen en hierbij aan bepaalde eisen, die de deelgemeente heeft vastgesteld, voldoen.

Omdat een aantal peuterspeelzalen niet aan de eisen voldeden of zelfs geen doelgroepkinderen hadden, was het voor hen moeilijk om zonder subsidies te kunnen blijven bestaan. Hierdoor moesten veel peuterspeelzalen sluiten, zo ook peuterspeelzaal De Krentebloom. Nadat het bericht was uitgesproken dat de peuterspeelzaal ging sluiten, is er gestart met het opzetten van een particuliere peuterspeelzaal. Zo is de peuterspeelzaal De Krentebloesem tot stand gekomen.

In oktober 2013 verschijnt er een bericht op Antrovista voor het zoeken van een collega voor de Krentebloesem, om samen de peuterspeelzaal te gaan leiden. Er volgen een heleboel gesprekken en uiteindelijk komt er een prachtige ontdekking. De Krentebloesem krijgt vanaf juli 2014 een nieuwe eigenaar en het prachtige plekje blijft bestaan.

Omdat paden doorgaan waar nog gewandeld kan worden gaat ook de Krentebloesem zijn paden verbreden. Er wordt in het pand een huiselijk en warme ruimte gemaakt voor kindjes die de hele dag welkom zijn. Een nieuwe stap met een hele dagopvang. Vanaf het nieuwe jaar in 2017 is dit de nieuwe kijk binnen de Krentebloesem. Vanaf januari heeft ook de andere groep ruimte gekregen voor hele dag opvang. Het blijft overigens altijd mogelijk om halve dagopvang aan te vragen.

1.4 De pedagogiek

Bij de Krentebloesem wordt gewerkt met een eigen visie op kinderen en hun ontwikkeling. De inspiratie hiervoor wordt gehaald uit de antroposofie, waarvan Rudolf Steiner (1861 - 1925) de grondlegger van is. In deze visie staat het kind centraal als individu met een eigen persoonlijkheid, dat zijn oorsprong heeft in de geestelijke wereld. De antroposofische pedagogiek gaat ervan uit dat ieder kind uniek is, dat het zijn eigen talenten en mogelijkheden heeft meegekregen en dat het de ruimte moet krijgen om deze allemaal te ontwikkelen. Ieder kind zoekt zijn eigen levensweg, op zijn eigen tempo en op een manier die hem past. Het is daarom belangrijk niet alleen het denken van het kind aan te spreken en te ontwikkelen maar ook en juist de sociaal emotionele -en de motorische ontwikkeling. Het kind ontwikkelt zich het beste als er een harmonie is tussen deze drie: hoofd (cognitief/denken), hart (emotioneel/gevoelsleven) en handen (motoriek/lichaam). Volgens Steiner is er een ritme te zien in de ontwikkeling van het kind dat om de zeven jaar verandert. Deze verschillende ontwikkelingsfasen vragen om specifieke aandacht en daarmee wordt dan ook rekening gehouden in de omgang met het kind.

Wij zien het kind niet als een onbeschreven blad, maar als een individu met een eigen verleden van waaruit het kind impulsen en voornemens voor het leven heeft ontwikkeld. Daarom is het belangrijk dat het kind zich op eigen wijze, kracht en tempo kan ontwikkelen. Het is onze rol om mogelijkheden te bieden, waaruit het kind kiest waar hij aan toe is.

Veel aspecten van het leven hebben een eigen ritme: dag en nacht, eb en vloed, het wisselen van de seizoenen. Ritme ordent als het ware het leven. Ook voor het kleine kind is ritme onontbeerlijk. Het geeft het kind zekerheid, waardoor het vertrouwen krijgt in de mensen om hem heen en in de wereld.

Wij besteden daarom in ons werken met kinderen veel aandacht aan:

- a. rust
- b. ritme
- c. regelmaat

ad a. Rust ontstaat doordat we het kind in de gelegenheid stellen om zo veel mogelijk zijn eigen spel te spelen (en daardoor ongestoord in het “Nu” en bij zichzelf te zijn).

ad b. Het ritme van de dag is belangrijk, omdat dit het kind steun geeft om thuis te raken in zijn lichaam, om levensprocessen goed op gang te helpen en veerkracht te ontwikkelen.

De dagen bij de Krentebloesem verlopen volgens een vaste indeling, hetgeen ritme en structuur geeft aan de dag en waarin het actief bezig zijn en een verhaaltje, voedsel, extra aandacht ontvangen afgewisseld worden. De activiteiten zijn gericht op het principe van “in- en uitademen”; iets geven en iets ontvangen.

Ook leven we het ritme van het jaar, met zijn vaste jaarfeesten. Deze feesten zijn: Sint Michaël, Sint Maarten, Sinterklaas, Advent, Kerst, Drie Koningen, Palmпасen, Pasen, Pinksteren en Sint Jan.

Ad c. Wij vinden regelmaat belangrijk omdat dit voor het kind herkenning geeft en dat biedt houvast. Regelmaat biedt veiligheid en vertrouwen. Een kind maakt zich iets eigen door de regelmaat en het herhalen; herhaling (“nog een keertje”) is zijn natuurlijke leerhouding.

1.5 Ontwikkeling van het jonge kind

In de eerste levensjaren kan de mens zich de drie belangrijkste vaardigheden verwerven die hem werkelijk tot mens maken: rechtop lopen, spreken en denken.

We zien vaak dat een zuigeling een onbewuste keuze maakt om eerst te gaan lopen en daarna te gaan spreken of andersom. Naarmate een kind meer in beweging komt, wordt ook het spreken vergemakkelijkt. Bij het groeien van de woordenschat kan het denken meer vorm krijgen.

a. Motorische ontwikkeling

Door op de Krentebloesem het praten en de motoriek veelvuldig te stimuleren bieden wij de kinderen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Over het algemeen heeft een kind van 3 jaar een basis ontwikkeld qua motorische vaardigheden, taal en denkkwaliteiten waardoor er energie vrijkomt om zijn fantasie te ontwikkelen.

- Grote motoriek

Het jonge kind kan zich vrij bewegen door de ruimte maar waar nodig krijgt het de liefde volle omhulling die het wenst. Rustige speelplekjes op hogere ruimte, in het wiegje of in de box. Wanneer het kind gebaat is bij het dragen op de buik of rug, neemt de leidster hier aandacht voor. Het oudere kind ontwikkelt zijn grove motoriek vooral tijdens het spelen en wandelen. De kinderen spelen iedere dag buiten en/of we maken een wandeling met de kinderen.

Kinderen komen uit zichzelf tijdens hun vrije spel tot bewegen; daarnaast wordt het bewegen gestimuleerd via het geleide fantasiespel, nabootsing, de kringspelen en gerichte bewegingsopdrachten, de lange klimbaan en buiten spelen.

- Fijne motoriek

Het jonge kind wordt, wanneer de tijd zich aandient, gemotiveerd zijn fijne motoriek te ontwikkelen. Zelf stukjes fruit pakken, lapjes en blokjes aan te nemen en met zijn eigen knuisjes spelen. Bij het oudere kind wordt de fijne motoriek m.n. aangesproken bij het tekenen met bijenwaskrijtjes, het kneden met bijenwas en pottenbakkersklei, schilderen, knippen, scheuren en plakken, zaaien, bolletjes planten, brooddeeg kneden, muziekinstrumentjes, de zandtafel binnen, de zandbak buiten, puzzelen, spelen met de poppenhuisraad, auto's, blokken etc.

b. Taalontwikkeling

De leidster is gedurende de dag met taal bezig door te vertellen, te zingen en te bewegen door het lokaal. Het jonge kind zal in de omgeving opgroeien door deze klanken van het geluid van de stem van de leidster, zich geborgen en veilig voelen. Door middel van het luisteren naar verhalen, het zingen van liedjes, het maken van bewegingen en handgebaren bij versjes en peuter toneelstukjes stimuleren we spelenderwijs de taalontwikkeling en wordt de woordenschat uitgebreid. Dit gebeurt bij het oudere kind. Ook tijdens het spel en de omgang met andere kinderen uit de groep kan een kind zijn/haar taalvaardigheid oefenen. Op deze manier vordert ieder kind in zijn eigen tempo. Doordat we met kleine groepen werken is de interactie tussen de leidsters en de kinderen groot; er wordt veel gecommuniceerd en van elkaar geleerd.

De motoriek van de mond wordt aangesproken door het maken van geluidjes bij liedjes, het uitblazen van een kaars en mondbewegingen nadoen van elkaar (nabootsing).

c. Ontwikkeling van het denken

Het denken is een belangrijke vaardigheid die een kind gaandeweg ontwikkelt. Door hetgeen wij bij de Krentebloesem bieden aan de kinderen wordt het denken gestimuleerd. Door het vaste ritme van de dag, krijgt het kind een structuur aangeboden waarin het kind de dingen herkent, benoemt en in zijn denken gaat gebruiken. De kinderen luisteren naar verhalen, nemen deel aan onze gesprekjes, spelen hun fantasiespel en beleven de herkenbare bezigheden van het dagelijks leven, zoals appeltjes schillen, brood bakken, brood smeren, opruimen, kijken naar de zon en de regen, zindelijkheid etc.

d. Zintuiglijke ontwikkeling

We besteden veel aandacht aan de ontwikkeling van de zintuigen:

- Horen

Het jonge kind luistert naar de stem van de leidster, de geluiden in de ruimte, de stemmen van de andere kinderen. Zo ontwikkelt zich een veilig gevoel. De oudere kinderen luisteren naar de wind, de regen, de wind, de stilte, de vogels, muziekinstrumentjes, de liedjes, versjes, verhalen en ze luistern naar elkaar.

- Zien

Het jonge kind kijkt nog voor zich uit en zoekt het vertrouwde beeld op, zoals de leidster. Hier ziet hij herkenning en dit biedt veiligheid. De ruimte om hem heen geeft evenals het veilige gevoel, door het ritme en de structuur voelt een kind de warmte en de omhulling. De oudere kinderen kijken naar het weer, de zon, de sterren, de (late) maan, de wolken. Ze kijken naar de vogels, de vlinders, de bloemen op tafel en in onze tuin. Ze nemen het seizoen tafereeltje op de tekentafel waar, kijken naar het tafereeltje op de verteltafel, de prentenboeken, de kleurkrijtjes en hun tekeningen bij het begin van de ochtend. Ze zien het speelgoed om hen heen. Ze zien elkaar en nemen de gebaren van de leidster in zich op.

- Tasten

Het jonge kind komt bij de leidster in de armen wanneer de ouders hem brengen. De eerste aanrakingen met de leidster zijn belangrijk in het vertrouwen voor het kind. De kinderen geven elkaar en de leidster een handje. Ze voelen de natuurlijke materialen waar ze mee spelen, zoals wol, steen, hout, zijde, water, brooddeeg, klei en ervaren daarmee het warm, koud, zacht, hard, ruw, glad, licht en zwaar.

- Ruiken

Voor de bewustwording van het ruiken, zijn er diverse prikkels.

Het jonge kind zal als snel tot de ontdekking komen dat de geuren bij de Krentbloesem hetzelfde zijn. Ook dit biedt vertrouwen bij het kind. De kinderen ruiken de bloemen op tafel.

Ze ruiken of het brood al klaar is, de pindakaas of honing op het brood.

Ze ruiken het weer, de regen...en de “poepbroek” van een vriendje.

- Proeven

Met aandacht voor het eten komt het proeven aan de orde.

Het jonge kind krijgt wanneer dit zo is, de moedermelk aangeboden. Wanneer het kind eraan toe is krijgt het de mogelijkheid de verdere smaak te ontdekken. Het proeven van het fruit, de thee, het broodje. De oudere kinderen ervaren hoe het brood smaakt, de crackers, de pindakaas, honing, appelstroop en de verschillende soorten fruit. Ook de vruchten uit onze tuin worden met aandacht geproefd.

Gaandeweg breiden de kinderen hun smaakervaring uit en ontwikkelen ze hun eigen smaak.

e. Sociale ontwikkeling

Met de komst naar de Krentbloesem maken de kinderen deel uit van een groep “leeftijdsgenootjes”; hoewel er een groot verschil is in sociale ontwikkeling tussen de jonge kinderen van 0-2 jaar en de groteren van 3-4 jaar.

Een jong peutertje speelt meestal op zichzelf en/of zoekt geborgenheid in de nabijheid van de leidster. Gaandeweg nemen de kinderen elkaar onderling waar in hun spel en nemen daarbij dingen van elkaar over. Er wordt nog niet bewust gekozen voor het samenspel, maar het ontstaat spontaan. Door het contact stimuleren kinderen elkaar, maar er ontstaan ook de eerste wrijvingen; het kind kan in aanvang de consequenties van z'n eigen gedrag niet voorzien of overzien. In het spel of tijdens een activiteit leert het kind rekening te gaan houden met de wil en de behoeftes van anderen. Het leert dit door de ervaring in concrete situaties.

De sociale ontwikkelingsweg is afhankelijk van het karakter en de kwaliteiten van het kind. Het kind verbindt zich op eigen wijze met andere kinderen, leert grenzen stellen, voor zichzelf opkomen, op uitnodigingen ingaan om samen te spelen, kiezen om met een ander te spelen of iets voor zichzelf te doen.

De leidster is met aandacht aanwezig, begeleidt, stimuleert en zorgt voor de veiligheid.

f. Nabootsing

In de eerste zeven levensjaren staat het kleine kind geheel open voor de wereld en laat deze in het volste vertrouwen binnenstromen. Het treedt haar met een actieve belangstelling tegemoet. Het kind is gevoelig voor stemmingen van buiten en ontvankelijk voor de intenties en de innerlijke houding van waaruit de opvoeders handelen. Vanuit de inleving in een ander mens beweegt het kind als het ware mee met de bewegingen die van de ander uitgaan; het neemt impulsen over. Wanneer een kind een gebaar of een intonatie van een ouder of verzorger nabootst, komt dit omdat het kind volledig leeft in het gebaar van de betreffende persoon en er één mee is. De beweging wordt innerlijk overgenomen en van binnenuit ontstaat dan het uiterlijke gebaar van het kind, voor zover de beheersing over het lichaam dit toelaat. Het nabootsen door het jonge kind is niet een passief kopiëren, maar je zou kunnen zeggen dat de nabootsing een eigen schepping is van het kind, datgene wat het uit eigen kracht voltrekt, creëert en teweegbrengt. De wil van het kind wordt daarmee gevormd, geleid en opgevoed. De rol van de opvoeder is dus niet om dingen aan te leren of opdrachten te geven, maar om er vanuit totale persoonlijkheid te

zijn, het kind voor te leven, dingen met aandacht te doen zodat het kind vanuit enthousiasme mee wil doen. Door middel van de zintuigen komen we in contact met onszelf en met de buitenwereld. Het kleine kind is nog een en al zintuig, alle indrukken komen ongefilterd binnen. Het heeft nog niet geleerd de verschillende zintuiglijke indrukken naar 'waarde' te schatten en de niet waardevolle te negeren. Alles wordt opgenomen. We proberen die onbevanging te behouden en te behoeden door te waken over de kwaliteit van de zintuiglijke indrukken. We geven de kinderen voorbeelden die het waard zijn om nagebootst te worden en vermijden handelingen die we in het kind niet willen stimuleren. Inrichting en kleurgebruik in de ruimte, voeding, keuze van materialen en de hoeveelheid speelgoed zijn daarop afgestemd.

g. Respect, eerbied en dankbaarheid

Door volwassenen respectvol met de omringende wereld om te zien gaan leert het kind zijn eigen eerbiedskrachten te ontwikkelen. Steeds weer doen zich gelegenheden in het dagelijkse leven voor waar met verwondering, eerbied en aandacht naar gekeken kan worden. Door samen met het kind met verwondering te kijken naar alle kleine en grote voorvallen (de regendruppel op je laars, het bloemetje dat boven de aarde komt, het vers gebakken brood), wek je bij het kind (en bij jezelf!) een gevoel van blijdschap en eerbied. De volwassene die op deze wijze in het leven staat kan zich dankbaar voelen voor wat het leven te bieden heeft. Bij het kind ontstaat een innerlijk gevoel voor dankbaarheid.

h. Wilsopvoeding

Het ontwikkelen van de wil, een goed ontwikkelde wil is een stevige basis voor het geestelijk en lichamelijk prestatievermogen op latere leeftijd. In de eerst zeven levensjaren worden het geheugen, het concentratievermogen en het doorzettingsvermogen ontwikkeld. Het stimuleren van eigen activiteiten, het bieden van herhaling en regelmaat, het aanleren van goede gewoontes en het richten van aandacht op de omgeving zijn voor de ontwikkeling van de wil en de daadkracht belangrijk. Kinderen in de "nee-fase" geven uiting aan hun eigen wil, maar hebben er nog geen beheersing over: ze zeggen op alles: "nee!" We omzeilen dit soort situaties door niet te vragen: 'Wil je je jas aantrekken?' en vervolgens uit te leggen "Anders vat je kou", maar door de jas te pakken met de woorden: 'We gaan naar buiten'. Als het kind protesteert, worden eerst de andere kinderen die staan te trappelen om naar buiten te mogen, aangekleed, waarna de laatste als vanzelf volgt. Dit is een vorm van 'Non-verbaal opvoeden'. Je houding en gezichtsuitdrukking laten zien dat je het beste met het kind voor hebt, en op dit moment is dat: de jas aandoen en naar buiten gaan.

i. Positieve levenshouding

Een klein kind kan nog onbezorgd en vol overgave genieten. Het treedt de wereld onbevanging en vol vertrouwen tegemoet. We proberen dit vertrouwen niet te beschamen, door vooral het goede en het mooie te laten zien. Het 'lelijke' en 'slechte' dringt onvermijdelijk ook in de kinderwereld binnen, maar als het kind een stevige basis van (zelf)vertrouwen heeft ontwikkeld, zal het dat niet meteen als een dreiging opvatten, maar eerder als een uitdaging. Zinnvolle bezigheden en voldoende bewegingsvrijheid helpen het kind zijn energie positief te richten, waardoor agressie door verveling of zich niet betrokken voelen vermeden wordt. Als een kind niet tot spelen kan komen en in plaats daarvan anderen in hun spel stoort, 'mag' het de pedagogisch medewerker helpen met dagelijkse taakjes. Hierbij is weer de positieve levenshouding van de volwassene belangrijk. Het plezier en de aandacht waarmee die de bezigheden uitvoert, werkt voor het kind (en de anderen die dit zijdelings vanuit hun spel oppikken) sterker dan de bezigheid zelf. We laten de kinderen in hun waarde, respecteren hun eigenheid, en zoeken naar wat bij hun leeftijd en persoonlijkheid past. Met het ene 'drukke' kind kun je

beter nat - in - nat gaan schilderen, met het andere ga je heel goed schuren. We proberen altijd de positieve benadering aan te gaan door het kind mee te nemen in de ja beweging. Kijk, het is fijn als je de toren heel laat en eraan meebouwt. Is een kind onverhoopt niet of slechts kort af te brengen van zijn storende bezigheden, dan nemen we het even apart, spreken het kort toe: "Ik wil niet dat jij de blokkentoren omgooit". En bieden iets anders aan: "Ik zag daar in de kast een boekje over de dikke vette pannenkoek, kom dan gaan we dat samen lezen". Van hieruit bouwen we een positieve sfeer op en komen er vanzelf andere kinderen bij.

1.6 Pedagogisch handelen

Door het maken van duidelijke en eenduidige afspraken t.a.v. het pedagogisch handelen, creëren wij een voorspelbare en emotioneel veilige omgeving in het kinderdagcentrum. Dit veilig voelen is een voorwaarde voor het kind om zich te kunnen ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk om stil te staan en in te spelen op de eigenheid en de ontwikkelingsdrang van een kind. In een omgeving waar afspraken goed op elkaar zijn afgestemd, kunnen wij inspelen op deze behoefte en creëren wij een omgeving waarin ieder kind zich kan ontplooien. Hieronder nemen de Krentebloesem u mee in het concreter maken van pedagogisch handelen in verschillende situaties.

1. Het geven van emotionele ondersteuning.

Hierdoor leert een kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt, dat het serieus genomen wordt en dat het er mag zijn. Bij kinderen van 0-1 jaar ligt het accent in de omgang op dit aspect. Hiermee wordt de basis voor de verdere ontwikkeling gelegd. Voorbeelden

- Wij reageren op een huilende baby door bijv. te zeggen: "ik hoor je, ik kom er zo aan". Op deze manier hoort de baby het bekende geruststellende geluid van de leidster en de andere kinderen merken dat de leidster de huilende baby serieus neemt, wat hun een gevoel van veiligheid geeft.
- Wij hebben zo vaak als mogelijk oogcontact met de baby en laten het gezichtje 'openbreken'. De baby merkt dat hij gezien wordt en maakt een begin met het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.
- Tijdens het verschonen en de fles geven, nemen wij de tijd om echt contact te maken met de baby.
- Wij benutten en creëren kansen voor oogcontact en aandacht. Baby's worden in een stoeltje of op schoot bij de tafel-, lees- en kringmomenten betrokken.
- Wij zeggen wat we doen en waar we mee bezig zijn zodat de kinderen weten wat er gebeurt en zich veilig kunnen voelen.
- Kinderen worden begroet bij binnenkomst en hun naam wordt daarbij genoemd: "Goedemorgen Bob, fijn dat je er bent".
- Tijdens het wennen besteden wij extra aandacht aan het nieuwe kindje en zijn Omgeving.
- Wij geven vaak complimenten en aanmoedigingen: "Goed zo, ga zo door"
- Wij geven regelmatig een 'aai over de bol'.
- Wij bereiden de kinderen voor op wat er gaat komen: "Straks gaan wij buiten spelen maar eerst gaan wij opruimen".

2. Het tonen van respect voor de eigenheid van het kind.

Het kind wil zelf iemand

zijn en wil zelf de wereld ontdekken. Dit betekent dat wij het kind de ruimte geven om op ontdekkingstocht te gaan. Wanneer een situatie gevaarlijk of ongewenst is, zoeken wij naar veilige alternatieven voor het kind. Bij kinderen tussen de 1-2 jaar ligt in de omgang het accent op dit aspect.

Voorbeelden

- Wij vermijden zoveel mogelijk het woordje 'nee' en richten ons op iets soortgelijks dat wel kan. "Kom maar, hier kun je klimmen" of "doe het zand hier maar in".
- Als een kind van 1,5 jaar op de tafel klimt, bieden wij een alternatief en zeggen we bijv. dat hij op de kussens mag klimmen. We zeggen niet "nee, niet doen".
- Als kinderen binnen met een bal gooien, bieden wij hen een alternatief door te zeggen dat ze elders of met een zachte bal mogen gooien.
- Wij geven de kinderen een (beperkte) keuzemogelijkheid: "Wil je pindakaas of stroop? "Wil je met de auto's of in de huishoek spelen?". Kinderen kunnen zelf kiezen en plannen maken.
- Wij observeren en wachten af hoe kinderen zelf problemen oplossen i.p.v. direct in te grijpen.
- Met allerlei praktische zaken zoals het pakken van speelgoed, zijn wij gericht op zelfstandigheid.

3. Het structureren en grenzen stellen.

Door situaties voor het kind te structureren en

uit te leggen, krijgt het kind zicht op de situatie en kan het er beter mee om gaan. Bij kinderen tussen de 2-3 jaar ligt het accent in de omgang op dit aspect. De kinderen van die leeftijd begrijpen al meer en willen graag met andere kinderen spelen, maar weten vaak niet hoe. Wij hebben de taak om hen hierin te begeleiden.

Voorbeelden

- Als 2 kinderen (rond de 2,5 jaar) op hetzelfde fietsje willen, begeleiden wij hen in het ervaren van 'om de beurt': "eerst mag jij een rondje, ga maar...goed zo... en als hij terugkomt dan mag jij, heel goed... Nu mag jij... zie je, zo komen jullie allebei aan de beurt. Om de beurt dus".
- Wij bereiden kinderen voor op het opruimen: "nog even spelen en dan gaan wij opruimen".
- Als een kind nog met een autootje speelt en aan tafel moet, zeggen wij: "Rijd het autootje maar naar de garage, dan kun je er na het eten weer mee spelen" of "kom maar, je mag het autootje op de kast zetten, zodat je er straks weer mee kan spelen".

4. Het geven van informatie en uitleg.

Kinderen zijn nieuwsgierig en vanaf ongeveer 3 jaar zal het kind vragen gaan stellen om nieuwe inzichten te krijgen en om kennis te verwerven. Ook wil het nieuwe uitdagingen om de zelfstandigheid en de persoonlijke competenties te kunnen ontwikkelen. Wij gaan hierop in door het kind de gevraagde kennis en inzichten bij te brengen en uitleg te geven. In de begeleiding van kinderen tussen de 3-4 jaar staat dit aspect centraal.

- Wij lezen en vertellen verhalen om samen te kunnen praten over belangrijke ervaringen, bijv. over thuis, vriendjes, dieren, dokter en ziek zijn.
- Wij verwoorden wat er feitelijk gebeurt: "Kijk, mama gaat weg, zij gaat naar haar werk".
- Wij verwoorden eerst wat wij gaan doen, kijken naar de reactie van het kind en handelen dan pas. "Ik ga je neus even schoonmaken, ik zie een beetje snot".

Afhankelijk van de reactie van het kind, kunnen wij meteen aan de slag of zullen wij het kind eerst op zijn gemak stellen voordat de neus wordt schoongemaakt. “Ik doe het heel voorzichtig of wil je het liever eerst zelf proberen?”.

5. Het stimuleren van ontwikkeling.

Door kinderen uit te dagen iets nieuws te proberen, zonder hen te overvragen, stimuleren we de ontwikkeling van de kinderen.

Voorbeelden

- Wij geven kinderen suggesties om verder te komen in hun spel: “kijk, je zou ook alle groene blokjes kunnen stapelen” of “je kunt misschien ook een muur bouwen, kijk zo...”.
- Aan tafel stellen wij vragen aan de kinderen: “wat zie je”? “Hoeveel bordjes staan er?” “Welke kleur is dat?” “Wat is je lievelingskleur?” “Hoeveel kinderen zijn er?”

6. Het begeleiden van interacties tussen kinderen.

Door bewust op leeftijdsniveau de interacties tussen kinderen te begeleiden, leren zij op een positieve manier samen te zijn en samen te werken.

Voorbeelden

- De kinderen stellen vragen aan elkaar, bijv. wat zij hebben gedaan in de vakantie en hierdoor leren de kinderen op hun beurt te wachten en naar elkaar luisteren.
- Kleine ruzies worden onder begeleiding opgelost (voorbeeldfunctie), om vervolgens steeds meer afstand te nemen, zodat kinderen hun geschillen samen kunnen op lossen. Als het nodig is bieden wij hulp, waarbij wij de kinderen hun probleem laten verwoorden.
- Groot helpt klein. Een grote peuter mag een jonger kind brood geven. Kinderen helpen elkaar bij het aan- en uitkleden.
- Kinderen krijgen de gelegenheid om samen een doos te dragen of samen de treinbaan op te ruimen. Wij begeleiden dit door te verwoorden wat zij doen en hen een compliment te geven. “Jullie werken goed samen, alleen kun je de doos niet tillen, maar samen wel, goed hoor!”

7. Positieve omgang.

Positieve omgang met het kind is de basis van het handelen. Dat betekent concreet dat wij zo veel mogelijk:

- a. Een kind of de groep complimenten en uitleg geven.
- b. Alternatieven bieden in geval van ongewenst gedrag.
- c. Mogelijkheden aanreiken hoe, waar of wanneer iets wel kan. Zo leert het kind op een respectvolle positieve manier gewenst gedrag aan.
- d. Mogelijkheden geven door het bieden van uitdaging, spel en speelgoed.
- e. Kinderen begeleiden in hun spel en hierbij actief betrokken zijn (samen spelen en interactief).

Voorbeeld

- Wanneer de kinderen in hoeken spelen zijn wij actief betrokken door de kinderen niet alleen te begeleiden maar ook door samen met hen te spelen.

8. Ontwikkeling van het zelfbeeld en het zelfvertrouwen.

Hoe vaker een kind de mogelijkheid krijgt iets goed te doen en dat te horen krijgt, hoe beter zijn zelfbeeld en zelfvertrouwen wordt. Hierdoor zal de innerlijke drang om te spelen en om te ontwikkelen groter worden.

- a. Wij lopen naar het kind toe en spreken het op ooghoogte aan.

- b. Wij zitten tussen de kinderen, laten de kinderen spelen en zullen niet in het spel betrokken zijn, maar de kinderen voelen de aanwezigheid en dat geeft veiligheid.
- c. Wij betrekken kinderen bij de dagelijkse bezigheden, zoals de was opvouwen, vegen, opruimen, fruit schoonmaken e.d.
- d. Wij gebruiken zoveel mogelijk positieve formuleringen en stellen zoveel mogelijk open vragen aan de kinderen.

Voorbeelden

- Natuurlijk mag je meer thee, maar eet dan eerst even je broodje op.
- Wat zou je willen gaan doen vanochtend?
- Denk je dat het gaat lukken om dat nu nog te doen (i.p.v.: nee dat kan niet)?
- Wanneer wil je dat gaan doen?
- Wij zijn consequent in het naleven van afspraken in combinatie met het bieden van alternatieven.
- Wij zien kansen en grijpen deze zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen.
- Wij bieden nieuwe kansen en bekrachtigen gewenst gedrag.

Door de positieve benadering van de leidster hebben kinderen zin om te spelen en kunnen zij zich verder ontwikkelen.

2. Kwaliteitszorg

2.1 Inleiding

Bij de Krentebloesem wordt er dagelijks gezorgd voor het neerzetten van goede kwaliteit in de pedagogiek, veiligheid en gezondheid.

Verschillende protocollen helpen de leidster om hieraan te voldoen en de normen en waarden te waarborgen die voor de Krentebloesem belangrijk zijn.

2.2 Kwaliteitszorg

Wij hebben de volgende afspraken gemaakt om te borgen wat wij willen bereiken en wat wij doen in de opvang. We houden ons hierbij aan de huidige wet- en regelgeving.

Hieronder geven wij aan wat wij precies doen.

1. Jaarlijks wordt de risico-inventarisatie gezondheid en veiligheid (RIG en RIV) uitgevoerd. Na de inventarisatie wordt een actieplan opgesteld en een plan van aanpak gemaakt. Dit plan van aanpak wordt besproken met de oudercommissie van de Krentebloesem. De actieplannen en het plan van aanpak liggen ter inzage voor alle ouders op de Krentebloesem. Ook is er een map met alle protocollen en werkinstructies/ werkafspraken die gemaakt zijn om de veiligheid en gezondheid te borgen.
2. De leidinggevende heeft in de jaarplanning zorgvuldig vastgelegd wanneer, welk protocol of welke instructie in en met het team besproken wordt. Sommige protocollen worden eens per jaar besproken, andere minstens vier keer per jaar, bijv. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.
3. Op de Krentebloesem zijn opgeleide Bedrijf Hulp Verleners (BHV'ers) aanwezig. Zij zijn o.a. verantwoordelijk voor het houden en evalueren van de brandoefeningen, die 1 keer per jaar wordt gehouden. Elke dag is op de Krentebloesem tenminste één BHV'er aanwezig.
4. De BHV'ers zijn geschoold in kinder-EHBO. Daarnaast hebben alle leidsters kinder- EHBO
5. De leidinggevende is aandachtfunctionaris 'Kindermishandeling' voor de Krentebloesem. Zij kent de procedure en zorgt ervoor dat dit onderwerp 2 keer per jaar in het team wordt besproken. Daarnaast is zij betrokken bij een kindbespreking als er een vermoeden is van kindermishandeling.
6. Jaarlijks wordt de Krentebloesem door de GGD geïnspecteerd waarbij de inspecteur kijkt of er kwalitatief goede kinderopvang wordt geleverd. Hierbij wordt gekeken of er voldaan wordt aan de kwaliteitseisen op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groepsgrootte, het aantal kinderen per leidster, het pedagogisch beleid en de pedagogische praktijk en klachten. De GGD-rapporten zijn openbaar.
7. De leidinggevende draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering van de leidster. Dit gebeurt middels diverse overlegvormen: gesprekken met individuele medewerkers, groepsoverleggen en teamoverleggen. Daarnaast is er vakliteratuur aanwezig op de Krentebloesem.
8. Wij houden volgens een vast patroon onze werkoverleggen. De data van de werkoverleggen worden per jaar vastgelegd.
9. De oudercommissie is een orgaan dat ons adviseert en ons scherp houdt als het gaat om bijv. kwaliteitszorg. De notulen van de oudercommissie zijn in te zien op de Krentebloesem.
10. Bij de Krentebloesem wordt het vier ogen principe gehanteerd en hier wordt ook naar geleefd. Het 4 ogen beleid is in te zien bij de Krentebloesem en kunt u ook inzien op de website.

2.3 De medewerker en ondersteuning

Bij de Krentebloesem werken wij met beroepskrachten die affiniteit hebben met de antroposofie. Dit is voor de Krentebloesem een belangrijk gegeven en dit is iets dat we zeer goed waarborgen.

Wanneer iemand nog niet de ervaring heeft, zal er goed gekeken worden of deze persoon binnen de organisatie kan werken en kan aarden.

Bij de Krentebloesem wordt gewerkt met stagiaires van verschillende kanten.

Het kan zijn dat er een leerling van de Vrije school komt die een snuffelstage komt lopen. Maar ook een stagiaire die komt vanuit de opleiding PW 3 of 4

Het is in ieder geval zo dat ook de stagiaire bij de Krentebloesem hoort te passen en dat hij of zij zich kan inleven in de organisatie.

Bij de Krentebloesem is het mogelijk dat er een vrijwilliger, die zich heeft verbonden aan onze plek. Deze persoon geeft ondersteuning aan de pedagogisch medewerker. Wij gaan met elkaar een bepaalde tijd aan en hierin wordt goed gekeken of de vrijwilliger voldoen aan onze wensen en eisen. De vrijwilliger is verzekerd via de vrijwilligersbank in Rotterdam en heeft altijd een VOG.

2.4 Het wenbeleid

Intakeprocedure

Wanneer u als ouder de interesse in de Krentebloesem heeft getoond wordt u uitgenodigd om samen met u kind langs te komen en de sferen te proeven.

- Ouders komen, liefst samen met hun kindje, kijken in de groep van de Krentebloesem. De leidster informeert de ouders over de werkwijze op de groep, de dagindeling, het wennen, de oudercontacten en de jaarfeesten. Tevens worden de ouders op de hoogte gebracht van de aanwezigheid van een oudercommissie.
- Als de ouders interesse hebben en hun kindje willen inschrijven, moeten zij voldoen aan het inschrijfgeld en krijgen zij per email een inschrijfformulier toegestuurd. Deze zijn ook mee te nemen vanuit de Krentebloesem.
- Drie maanden voor het starten op de Krentebloesem sturen we de ouders per mail het contract, dat de ouders ondertekenen en naar ons terug sturen.
- Bij bijzonderheden is er een afspraak met de ouders rondom het wennen en afspraken die er zijn rondom het kind. Mocht deze er niet zijn dan wordt het gedeelte wenperiode in acht genomen. Ten alle tijden is er in de eerste keer wennen een intake. Hierop staan de belangrijkste dingen die wij willen weten over uw kind.

Wenperiode

De leidster van de groep neemt een maand van tevoren contact op met de ouders van een nieuw kind om af te spreken wanneer de eerste wendag zal zijn.

Het is gebruikelijk dat een van de ouders op deze ochtend samen met het kind komt. Afhankelijk van wat het kind al gewend is, worden er afspraken gemaakt over het verloop van de wenperiode. Het kan zijn dat een kind al kinderopvang-ervaring heeft en direct kan instappen. Als het voor een kind de eerste stap naar een speelplek buitenshuis is, dan heeft het kind waarschijnlijk meer tijd om te wennen aan alle nieuwe indrukken die het opdoet bij de Krentebloesem. We vinden het belangrijk om daar goede zorg en voldoende tijd aan te besteden.

De leidster zal alles in samenspraak met de ouder doen en in goed overleg kijken wat voor het kind de juiste stappen zijn.

2.5 Extra dagen of ruilen

Als ouder(s) incidenteel een extra dag of dagdeel willen afnemen (buiten de vaste Contracturen) of een dag willen ruilen, dan is dit mogelijk op de eigen groep als het kinderaantal dat toelaat. Doordat de Krentebloesem kleinschalig is kan extra opvang op de eigen groep daardoor is het gevoel van veiligheid en geborgenheid voor het kind vast te houden.

Als het afnemen van een extra dag of dagdeel structureel wordt, dan is ons uitgangspunt dat het kind voor de extra dag in zijn eigen groep geplaatst wordt. Mocht hier geen ruimte voor zijn door de plaatsing voor langere tijd dan krijgt het kind een plaats op de wachtlijst.

2.6 Kinderen en ziekte

Als ouder(s) met een ziek kind sta je voor een dilemma. Breng ik mijn kind wel naar het Kindercentrum of houd ik hem thuis? Voor ons staat het welbevinden van het kind voorop en hierbij zijn de volgende vragen van belang:

- Voelt het kind zich niet lekker?
- Huilt het meer dan normaal?
- Wil het niet eten of slapen?
- Heeft het meer aandacht nodig dan wij het op dat moment kunnen geven?

Dan vinden wij het beter dat het kind wordt opgehaald. Koorts is niet altijd een goede graadmeter. Het kan voorkomen dat een kind verhoging heeft, maar zich verder wel lekker voelt. In dat geval zou het kind kunnen blijven. Terwijl een kind zonder koorts zich erg naar kan voelen en beter wel opgehaald kan worden.

Wel of niet naar het kindercentrum brengen?

Soms is het lastig om als ouder(s) te bepalen of hun kind zich goed genoeg voelt om naar het kindercentrum te gaan. Het kind was bijvoorbeeld de vorige dag niet zo lekker, maar de volgende morgen valt het wel weer mee. Bij twijfel kunnen ouder(s) hun kind gewoon brengen, maar het is belangrijk dat wij goed ingelicht worden en dat we contact op kunnen nemen als het niet gaat.

Is een kind al een poosje aan het kwakkelen, dan is het soms ook verstandig om even de tijd te nemen om het te laten uitzieken. Op het kinderdagcentrum is het vaak drukker dan thuis en loopt een kind meer risico om opnieuw ziek te worden. Het is dan het beste om een paar dagen thuis te blijven om uit te rusten.

Wel of niet ophalen van het kindercentrum?

Als wij merken dat een kind niet lekker is, bellen we de ouder(s). Afhankelijk van hoe het gaat met het kind spreken we met de ouder(s) af dat we het nog even aankijken of dat het beter is dat zij hun kind meteen ophalen omdat het echt ziek is. Wanneer we het verantwoord vinden om het kind te laten blijven, leggen we het op een rustig plekje en houden gedurende de dag contact met de ouder(s). Als het beter gaat, kan het kind blijven, maar soms vragen wij de ouder(s) om hun kind alsnog op te halen.

Besmettingsgevaar

Als uw kind een besmettelijke ziekte of aandoening heeft, bijv. de waterpokken of een ontstoken oog, kan de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd worden voorkomen. Sommige ziektes zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden. In andere gevallen kunnen wij verspreiding voorkomen door een goede hygiëne. Wij adviseren de ouder(s) te overleggen met ons over de te nemen

maatregelen ter voorkoming van besmetting op het kindercentrum.

Het kan voorkomen dat wij vragen om kinderen met bepaalde symptomen niet, of onder bepaalde voorwaarden, op het kindercentrum te brengen. De reden hiervan is dat het risico van verdere besmetting extra groot is door de volgende factoren:

- Jonge kinderen spelen dicht op elkaar waardoor ziektekiemen makkelijk worden overgedragen.
- Jonge kinderen hebben nog geen begrip van hygiëne; ze steken bijvoorbeeld regelmatig speelgoed in hun mond.
- Jonge kinderen zijn extra vatbaar omdat ze tegen veel ziekten nog geen antistoffen hebben opgebouwd.

Wij volgen de richtlijnen van de GGD t.a.v. infectieziekten.

2.7 Medicijngebruik

Als een kind (nog) medicijnen gebruikt als het naar het kindercentrum gaat, verwijzen we naar het protocol 'Medicijn toestemmingsformulier, dat op de locatie aanwezig is. Voor de gezondheid van het kind is het van belang dat we zorgvuldig omgaan met het toedienen van medicijnen. We vragen de ouder(s) dit formulier in te vullen en te tekenen.

2.8 Vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling

Wanneer op het kindercentrum het vermoeden bestaat dat een kind mishandeld of seksueel misbruikt wordt, zal direct gehandeld worden volgens de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.

In deze Meldcode worden te volgen routes beschreven wanneer er sprake is van vermoeden van kindermishandeling:

1. Route bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling
2. Route bij signalen van kindermishandeling door een pedagogisch medewerker
3. Route bij signalen van seksueel - grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

De directie is opgeleid tot aandachtsfunctionaris Kindermishandeling en zij zorgt ervoor dat het onderwerp onder de aandacht blijft en signalen worden opgemerkt. De medewerkers zijn getraind in het signaleren en het volgen van de verschillende routes.

2.9 Vier ogen principe

Waarom het vier ogen principe?

Naar aanleiding van een zedenzaak bij een kinderdagverblijf in Amsterdam heeft de commissie Gunning in haar onderzoeksrapport geadviseerd bij kinderdagverblijven het vier ogen beleid in te voeren. Het vier ogen principe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen *meekijken* of *meeluisteren* bij een beroepskracht in de kinderopvang. De rijksoverheid heeft het advies van de commissie Gunning overgenomen en het vier ogen principe vanaf 1 juli 2013 verplicht gesteld voor alle kinderdagverblijven.

Volgens de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOINK (2012) betekent het vier ogen principe dat er ten alle tijden iemand moet kunnen **meekijken** of **meeluisteren** bij de opvang van kinderen

In november 2015 hebben wij samen met de ouderraad besproken in hoeverre er sprake is van specifieke momenten van pedagogisch medewerkers (PM'er) alleen op de groep en hoe wij dit vier ogen principe in de praktijk toepassen.

Wij zouden mogelijk kunnen afwijken door een nieuw in te voeren opvang moment voor de kinderen vanaf 7 uur. Dit betreft een vroege start opvang. Hier start een PM om 6.45 uur en ontvangt de kinderen. Hier maken wij gebruik van de drie uursregeling. Wij bewaken hier het vier ogen beleid omdat de ouders die de kinderen binnen kunnen lopen. Tevens start hier de collega om 7.45 u

Tevens wijken wij af van de leidster kind ratio, op moment van pauze. Het tijdstip ligt hier tussen 13.30-14.30 u

Evenals het geval tussen 17.00 en 18 uur. Hier is het zo dat er de mogelijkheid is dat een PM eerder naar huis gaat, ivm de vroege dienst van de ochtend.

Wie wordt betrokken bij het beleid?

Hoewel het woord anders doet vermoeden, gaat het om meekijken of meeluisteren. Over de wijze waarop een kinderdagverblijf dit principe invoert heeft de oudercommissie adviesrecht. Vervolgens is het kinderdagverblijf verplicht de ouders te informeren over de wijze waarop vorm is gegeven aan het vier ogen principe.

Van principe naar praktijk...

Zoals zo vaak bij nieuwe regelgeving, is er geen strikte uitvoeringsrichtlijn meegegeven door de wetgever. Dit is een voor- en een nadeel. Het nadeel is dat je nooit kunt stellen dat je het 100% goed of 100% slecht doet. Het voordeel is dat er ruimte is om voor elke situatie een oplossing op maat te bedenken die recht doet aan de specifieke omstandigheden.

De Krentebloesem geeft de volgende invulling aan het vier ogen principe en de preventie van misbruik, onderverdeeld in de onderwerpen bouwkundige aanpassingen, personeel, samenwerking en overige maatregelen.

Op de Krentebloesem werken wij volgens de wettelijke bepaling en wordt de telling gedaan via het leidster kind ratio.

De wettelijke bepaling over de beroepskracht-kind-ratio is:

één beroepskracht per vier kinderen in de leeftijd tot één jaar;

één beroepskracht per vijf kinderen in de leeftijd van één tot twee jaar;

één beroepskracht per zes kinderen in de leeftijd van twee tot drie jaar;

één beroepskracht per acht kinderen in de leeftijd van drie tot vier jaar.

Verder is het Conform het “convenant kwaliteit” toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Dit mag op de volgende tijden:

7.00 uur - 8.00 uur (beide groepen)

13.30 - 14.30 uur (beide groepen)

17.00 - 18.00 uur (beide groepen)

Bovenstaande momenten zijn aandachtspunten bij de uitwerking van het vier ogen principe.

Bouwkundig

In de groepsruimte beneden bevindt zich de deur naar de hal, waar het toilet en slaapkamer zich bevindt. Op het moment dat een kind naar het toilet gaat en de pedagogisch medewerker hierbij hulpverleend, zal de tussendeur ten allen tijden open blijven staan. Hierdoor kan de pedagogisch medewerker die in de groepsruimte achterblijft ten allen tijden meekijken en luisteren.

Het is tevens zo dat alle pedagogisch medewerkers gedurende de hele dag bij elkaar naar binnen kunnen lopen. Van beneden naar boven andersom.

Bij de groepsruimte op de 1ste verdieping is evenals beneden de regel zo dat de deur blij toilet of gang bezoek openblijft. De pedagogisch medewerker is niet alleen in deze ruimte met de deur dicht.

De groepsruimte beneden is aan de linkerkant voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnengekeken kan worden. De ramen van de benedengroep grenst aan de tuinen van de burens van de Krentebloesem. Zij hebben ten alle tijden zicht op de groepsruimte. De slaapkamer van de benedengroep is ook open met een raam naar de tuin van de burens.

De groepsruimte is zo ingericht dat er hoekjes gecreëerd zijn op kindhoogte, waarbij de medewerker de ruimte in zijn geheel kan overzien.

De groepsruimte voor de dagopvang heeft ten alle tijden de deur open zodat de pedagogisch medewerker van de benedengroep binnen kan komen.
De groepsruimte is voorzien van hoekjes op kindhoogte, waarbij de medewerker de ruimte in zijn geheel kan overzien.

De slaapruijnte van de dagopvang is ten alle tijden goed te zien door middel van een raam waar wij doorheen kunnen kijken en luisteren. De medewerker die kindjes in bed neerlegt is te zien via het raam.

Personeel

Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Vanaf maart 2013 worden nieuwe medewerkers in de kinderopvang continue gecontroleerd op strafbare feiten. Om dit te realiseren, worden bestanden van gemeenten, UWV en Kamer van Koophandel aan elkaar gekoppeld. Dit staat in het besluit continue screening waarmee de Ministerraad onlangs heeft ingestemd. Vanaf 2016 worden de bestanden niet meer gekoppeld, maar is er een register van medewerkers gereed.

Nieuw personeel wordt pas aangenomen na een mate van screenen en eventueel referentievraag.

Stagiaires staan altijd boventallig en dus nooit alleen op een groep. Wanneer de stagiaire de opleiding op niveau 3 of 4 doet, binnen het kinderopvang traject, zal er langzaam opgebouwd worden met zelfstandig werken. Dit gebeurt binnen de wettelijke normen. Wij vragen voor de stagiaire en vrijwilliger altijd een VOG aan.

Bij de Krentebloesem wordt er altijd door twee medewerkers afgesloten. Dit omdat wij met elkaar de dag afsluiten, wij hierdoor de juiste overdracht kunnen doen en dit praktisch eenvoudiger is ivm het ophalen van de kinderen.

Tussen 8.00 uur en 9.00 uur worden de kinderen gebracht. In dit uur dat een medewerker alleen op de groep kan staan, is de deur open. Hier kunnen ten alle tijden ouders binnen komen. Deze maatregel is er in buiten de vakanties om. In de vakanties starten de medewerkers met twee personen de dag en sluiten ze ook af met zijn tweeën.

Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Samenwerking en klimaat

Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te geven in elke geleiding van de organisatie (functioneringsgesprekken, teamvergaderingen, groepsobservaties door leidinggevende).

Regelmatig zal de leidinggevende groepsobservaties inplannen, de bevindingen worden regelmatig teruggekoppeld tijdens (team)vergaderingen of individueel naar de medewerker persoonlijk.

Er wordt gewerkt met vaste team, met de continuïteit op de groep als uitgangspunt. Dit zorgt ervoor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op niet gepast gedrag makkelijker kan maken.

Specifieke situaties

Gedurende een kinderdagverblijfdag doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en bezetting van medewerkers.

Hieronder beschrijven wij de situaties waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het vier ogen en oren principe.

Tijdens uitstapjes

Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en een volwassene) minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.

Als pedagogisch medewerker alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker van de Krentebloesem en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen.

Onder uitstapjes verstaan wij een wandeling naar het park, speeltuin of supermarkt.

Wanneer er uitstapjes gedaan worden met een jaarfeest, zijn hier altijd ouders bij aanwezig.

Toezicht bij buiten spelen

Buiten ruimte/speelplaats is zichtbaar door omringende woningen. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken.

De speelruimte grenst hierbij direct aan de tuinen van de burens en dit is vrij in te zien.

Ook het eindhek van de speelruimte is vrij toegankelijk in het zicht. Buurtbewoners hebben hier geheel vrij zicht op de speelruimte.

Van binnenuit is de speelruimte overzichtelijk en houdt degenen die binnen zijn mede toezicht op het buitenspelen. De medewerker van de dagopvang kan vanuit de groep ook meekijken op de speelruimte wanneer de peuters daar spelen.

Breng en haal momenten tijdens de 3 uursregeling

Als de pedagogisch medewerker de ochtend bij de dagopvang alleen met de kinderen is geweest, dan is er een tijdstip waarop de ouders van de peuters ongevraagd binnen kunnen lopen. Ook is hier een moment van ophalen als de kinderen van de dagopvang een korte dag blijven.

Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Tijdens de middagpauze komt het voor dat de pedagogisch medewerkers om de beurt alleen op de groep is. Op deze manier maken we gebruik van het horen in de groep.

De leidinggevende kan regelmatig onaangekondigd binnen in de groepsruimten. Juist omdat dit ook niet op geplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is, draagt dit bij aan het vier ogen principe.

Dit geldt voor beide groepen ook voor de pedagogisch medewerker. Aangezien de Krentebloesem een klein pand heeft is het samenwerken en het meekijken met de collega dan ook van belang, maar ook werkt dit mee aan het beleid van het vier ogen principe.

Achterwachtregeling

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een achterwachtregeling moet hebben. Een achterwacht is een volwassene persoon die in geval van nood ten alle tijden ingeschakeld kan worden en binnen ambulance aanrijtijd aanwezig kan zijn op locatie. Tijdens onze openingstijden hebben wij een achterwachtregeling getroffen. Dit is van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 18.00 uur. Dit houdt in dat op bovenstaande tijden, als de pedagogisch medewerk(st)ers alleen op de groep aanwezig zijn, mensen op de lijst beschikbaar zijn in geval van nood.

Dit wordt aangegeven op het rooster met naam en telefoonnummer.

Hiervoor wordt meestal de reservepersoon ingezet. Dit houdt in dat deze persoon die dag niet ingezet is, maar wel “stand-by” staat voor als zich onverwacht problemen voordoen. Mocht om wat voor reden ook de reservepersoon niet kunnen werken, dan wordt er gekeken naar een tweede persoon die ook niet is ingezet. Te allen tijde zal geprobeerd worden om de vaste gezichten van de groep te laten starten en te laten sluiten. In geval van deze noodsituaties worden er wel medewerkers ingezet die voorzien zijn van een VOG.

Bij extreme noodgevallen hebben wij de afspraak dat wij een beroep doen op de naasten burens van de Krentebloesem. Beide burens hebben aangegeven dat in geval van NOOD zij zich beschikbaar stellen als het gaat om een incident. De lijst van deze personen is in te zien bij de Krentebloesem.

Het vier ogen beleid is in te zien bij de Krentebloesem op locatie op de groep en tevens in te zien op de website.

2.10 Klachtenreglement en Geschillencommissie

De Krentebloesem heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de directie van de Krentebloesem. Bij de Krentebloesem kunt u terecht bij Sabrina van Karsen, bereikbaar op krentebloesem@gmail.com en 010-4186482. Formele klachten worden schriftelijk ingediend. U mag dit sturen naar Kamillestraat 30, 3053 XV Rotterdam.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u op de website en is altijd vrij ter inzage bij de Krentebloesem op locatie.

Definities

Organisatie:	De Krentebloesem
Medewerker:	De medewerker, werkzaam bij De Krentebloesem
Directie:	De medewerker waar de klachten binnenkomen, die de procedure bewaakt en klachten afhandelt.
Ouder:	Een natuurlijk persoon die gebruik maakt, gebruik wenst te maken of gebruik heeft gemaakt van de diensten van de kinderopvangorganisatie, voor de opvang van zijn - of haar kinderen.
Klager:	De ouder die een klacht indient
Klacht:	Schriftelijke uiting van ongenoegen.
Klachtenloket	Instituut voor informatie, bemiddeling, advies en mediation.
Kinderopvang:	
Geschillencommissie:	Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, voor bindende geschillenafhandeling.
Schriftelijk:	Onder schriftelijk wordt ook ‘elektronisch’ verstaan, tenzij de wet zich daar tegen verzet.

Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de directie. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden.

Indienen klacht

Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. U kunt hiervoor gebruik maken van het klachtenformulier. Deze is te vinden op de website maar ook in de map bij de Krentebloesem. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht.

Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

Behandeling klacht

-De directie draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.

-De directie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.

-De directie houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.

-Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.

-Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.

De directie bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de directie de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.

De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Externe klachtafhandeling

-Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.

-De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.

-Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.

-De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij De Krentebloesem aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

De Krentebloesem is sinds januari 2016 verplicht te hebben aangemeld bij de geschillencommissie. Deze commissie behandelt klachten van consumenten en oudercommissies tegen ondernemers in de kinderopvang over dagopvang (kinderen van 0-4 jaar) en buitenschoolse opvang (kinderen van 4-12 jaar) in kindercentra, gastouderbureaus en peuterspeelzalen.

Welke klachten behandelt de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen?

De belangrijkste onderwerpen die de commissie kan behandelen zijn:

- Uitvoering van de overeenkomst
- Verandering van de overeenkomst
- Opzegging van de overeenkomst en kosten daarvan
- Annulering van de overeenkomst en kosten daarvan
- Kwaliteit van de opvang
- Kosten van de opvang
- Opvangtijden
- Gedragingen van (medewerkers van) de ondernemer
- Een besluit van de ondernemer waarin de oudercommissie zich niet kan vinden

Het Klachtenloket Kinderopvang

Voordat u een klacht indient bij de Geschillencommissie, doet u er verstandig aan het Klachtenloket Kinderopvang in te schakelen. Daar probeert men een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden. Lukt dit niet of wenst u geen gebruik te maken van het Klachtenloket Kinderopvang dan kunt u ervoor kiezen om uw klacht of geschil voor te leggen aan de Geschillencommissie.

Kosten

De kosten van de behandeling van een klacht bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen bedragen: € 25,00.

Dit is het bedrag dat De Geschillencommissie rekent voor het behandelen van uw klacht. Dit geld krijgt u echter terug wanneer uw klacht gegrond wordt verklaard. Als De Geschillencommissie u in het gelijk stelt, wordt de ondernemer verplicht om u dit bedrag terug te betalen. In dat geval zijn er voor u geen kosten aan de procedure verbonden.

Procedure

De eerste stap is om het bedrijf te vertellen dat u ontevreden bent. Heeft u na geklaagd te hebben bij de ondernemer samen nog geen oplossing gevonden? Dan kunt u terecht bij de Geschillencommissie. Bekijk de procedure van De Geschillencommissie.

Voorwaarde

Voorwaarde om een klacht in te kunnen dienen is dat de ondernemer is aangesloten bij De Geschillencommissie. Check of uw ondernemer is aangesloten in de adressengids.

Meer informatie

- De brochure 'Hoe werkt de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen?'. Hierin vindt u ook informatie over de kosten van het behandelen van uw klacht.

- De brochure over de verkorte procedure bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.
- Het reglement van de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Uw klacht indienen

Digitaal: klik op **Klacht indienen**. Een digitale klacht kunnen wij sneller behandelen.

Per post: download het Vragenformulier en stuur het naar de Geschillencommissie, Postbus 90600, 2509 LP Den Haag.

Deze informatie komt van de website van de Geschillencommissie. De Krentebloesem is uiteraard aangesloten bij deze commissie.

Op de website, van de Krentebloesem, vind u ook een brochure over de Geschillencommissie.

3. Ouders

3.1 Inleiding

Bij de Krentebloesem hechten wij veel waarde aan de contacten met ouders. Samen met de ouder willen wij het beste voor het kind en hierdoor zullen wij onze contact goed op peil houden. Wij hebben daarvoor meerdere contactmomenten en -vormen. Dit geldt voor zowel de dagopvang als voor de peutergroep.

a. Dagelijks contact

Bij het brengen van hun kind kunnen ouders de leidster de informatie geven over bijzonderheden van dat moment. Bij zaken die de leidster per direct behoort te weten wordt dit verteld aan de leidster die het kindje ontvangt bij binnenkomst.

Als er aanleiding toe is, wordt er bij het ophalen van het kind met de betreffende ouder kort besproken worden hoe het met het kind is gegaan.

Bij het ophalen van het kind wordt er ook een overdracht gedaan. Wanneer de leidster een oudergesprek wenst omdat er zaken besproken moeten worden zal hier een ander tijdstip voor worden vrijgemaakt. Ook de ouder kan hiervoor aanvraag doen.

Wanneer uw kind wordt gebracht of gehaald door iemand anders dan de ouder, wil de leidster dit graag van tevoren weten. Wanneer het kind niet goed reageert op het ophalen van de ander, dan zal de ouder gebeld worden. Ook wordt er om legitimatie gevraagd bij twijfel.

b. Huisbezoek

Wanneer de ouder het wenst en de leidster hiervoor ook mogelijkheid heeft is een huisbezoek erg fijn. Zo is er voor de leidster de woon/thuis situatie zichtbaar.

Wanneer dit wordt ingepland zal dit altijd in overleg met de ouder zijn.

Het is voor de leidster fijn om dan de verhalen van het kind een plekje te kunnen geven.

De leidster kan het bij de ouder aangeven dat een huisbezoek gewenst is om zo meer in de leefwereld van het kind te kunnen kijken. Dit kan bij het kind van de dagopvang of bij de peuter.

c. Ouderavonden

Wij organiseren 4 keer per jaar (oktober, november, maart en juni) een ouderavond; het is gebruikelijk dat er dan van ieder kind een ouder aanwezig is. We geven informatie over de achtergrond van een komend feest en hoe we dit feest vormgeven met de kinderen.

Daarna gaan wij samen met de ouders knutselen en voorbereidingen treffen voor het komende jaarfeest.

Er zijn twee soorten avonden, we hebben de werkavonden en de informatieavonden.

1 keer per jaar wordt er iemand uitgenodigd die ons meeneemt in de wereld van het jonge kind, van de doener, van de werker, het kind dat er mag zijn. Per jaar wordt er gekeken door de organisatie wat er op dat moment leeft en wat de wensen zijn rondom de ouders.

1 keer per jaar doen wij een avond met een thema Sint Maarten en we hebben dan een avond vol werk met onze knollen hollen. Verdieping over het komende feest en theedrinken met de ouders.

1 keer per jaar hebben wij als thema Sinterklaas, ook dit is een werkavond. Wij werken dan met elkaar aan een present en ook deze avond is er verdieping over hoe wij dit feest vieren.

Er is de mogelijkheid om nog een laatste avond bij elkaar te komen en dit kan in combinatie zijn met tuinwerkzaamheden, klussen in huis of andere zaken rondom de

Krentebloesem. Samen met de oudercommissie zullen wij deze avonden overleggen en zij hebben hier ook inspraak in.

d. Korte communicatie per telefoon, whatsapp en e-mail.

Bij een afmelding voor uw kind voor de groep is het fijn wanneer de leidster hiervan op de hoogte is. Dit gebeurt via de telefoon en als er niet wordt opgenomen is het gebruikelijk in te spreken zodat de leidster dit later hoort. Wanneer de mogelijkheid zich voordoet kan ook een sms, whatsapp of email bericht voldoen. Maar ten alle tijden is het fijn wanneer dit wel gedaan wordt.

Communicatie via de email zal voornamelijk zijn wanneer er afspraken worden gemaakt, uitnodigingen voor jaarfeesten, nieuwsbrieven of kort overleg over de dag.

3.2 Oudercommissie

Voor de peutergroep en voor de dagopvang hebben wij een aparte commissie. Er dienen zich minimaal 2 ouders als oudercommissielid aan. Het is voor de ouders fijn wanneer dit ouders zijn van verschillende dagen. Een oudercommissielid is er als extra aanspreekpunt voor ouders en hen te voorzien van de nodige informatie. Ouders kunnen tevens onderwerpen via de oudercommissie bespreekbaar maken.

Minimaal tweemaal per jaar komen de oudercommissieleden van beide groepen bijeen om met elkaar te spreken over zaken die op dat moment aandacht vragen en over onderwerpen als het pedagogisch beleid, openingstijden en dergelijke. Daarnaast kunnen de beide commissies ervoor kiezen om jaarlijst ook met elkaar rond de tafel te zitten. Hier kunnen gemeenschappelijke zaken worden besproken, zoals de tuin. Ook is er minimaal 1 maal per jaar een overleg met de leidster of leidinggevende. Zij wordt voor de vergadering uitgenodigd om zaken te bespreken of toe te lichten.

3.3 Intercollegiale overlegstructuren

Op de Krentebloesem is er collegiaal overleg tussen de leidsters over de vormgeving van de feesten, specifieke pedagogische vraagstukken t.a.v. een kind en de ontwikkeling van werkwijzen.

Daarnaast is er drie keer per jaar een regionaal overleg tussen antroposofische peuter- en kleuterleidsters betreffende pedagogie, nieuwe/ creatieve werkmogelijkheden en specifieke zorgvragen.

Ook is er collegiaal overleg tussen meerdere plekken waar gewerkt wordt met als uitgangspunt de antroposofie. Samen met beroepskrachten wordt er gekeken naar waarom we het zo doen en waar we elkaar kunnen versterken of wellicht ideeën mee kunnen nemen.

Zorginstellingen en deskundigen

De Krentebloesem heeft een netwerk van zorginstanties en personen, die benaderd worden wanneer ouders en wij specifieke vragen hebben betreffende een kind.

Basisscholen

We hebben contact met basisschool “De Wilgenstam” en Montessorischool “De Tuinstad” in Schiebroek en Katholieke basisschool “Fatimaschool in Schiebroek. Mocht er een overdracht gewenst zijn, of overleg tussen de leidster en de schooljuf dan is dit mogelijk

Instanties voor informatie, doorverwijzing en consult

Wij maken bij de Krentebloesem gebruik van onze samenwerking met het Therapeuticum Heliant in Rotterdam. Zij hebben een consultatiebureau, kunstzinnige therapeut en speltherapeut. Daarnaast is er ook een diëtiste en een euritmiste.

Door overleg te voeren bij onduidelijkheid of vragen over onze doelgroep komen we samen tot een plan, waarbij wij de ouders totaal betrekken. Met elkaar wordt er gekeken wat wij kunnen doen om de hulpvraag vanuit het kind te kunnen beantwoorden.

Wanneer er ontwikkelingsvragen zijn op het gebied van het jonge kind, zullen wij samen met de ouder kijken waar deze vragen vandaan komen. Samen zullen we stappen zetten om op de juiste manier, de juiste richting te bepalen. Hierbij kan overleg met het reguliere consultatiebureau ook van toepassing zijn.

Wij hebben met de groepskrachten van de Krentebloesem in een voorstadium geconstateerd dat de ontwikkeling van het kind op een ander pad gaat dan de verwachting zou zijn vanuit ons volwassenen.

Wanneer er zorgen vanuit de ouder komen, staan wij hiervoor open en gaan we evenals bij onze signalering in op de hulpvraag vanuit het kind.

Het kind wordt geobserveerd in groepsverband gedurende de dag door verschillende groepsleidsters. De verschillende waarnemingen worden met elkaar besproken en hierbij worden de ouders nauw betrokken om geheel op een lijn te zitten en te blijven.

3.4 Instanties op het gebied van wet- en regelgeving

Wij hebben met de volgende instanties te maken:

1. GGD

Jaarlijkse inspectie betreffende RI&E (Risico-inventarisatie) met betrekking tot veiligheid en gezondheid, actualiseren van onze documenten en administratie betreffende contracten, opleidingen en protocollen .

2. Brandweer

De brandweer helpt om de brandveiligheid in ons gebouw zo goed mogelijk te doen zijn. De brandweer controleert ons gebouw ieder jaar op brandveiligheid en geeft opdracht voor het uitvoeren van eventuele nieuwe aanpassingen.

3. Geschillencommissie voor kinderopvang en peuterspeelzalen

Deze commissie behandelt klachten van consumenten en oudercommissies tegen ondernemers in de kinderopvang over dagopvang (kinderen van 0-4 jaar) en peuterspeelzalen.

www.degeschillencommissie.nl

4. Klachtenloket Kinderopvang

<https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl>

5. Wijkteam Jeugd en Gezin Hilligersberg en Schiebroek

Meerdere keren per jaar is er overleg tussen de wijkverpleegkundige en de leidinggevende van de Krentebloesem. Zo wordt er gekeken naar de mogelijkheden, plaatsingen en zorgvragen. Hier kunnen wij terecht als team wanneer wij ouders willen doorverwijzen.

4. Bij ons op de Krentebloesem

4.1 Inleiding en werkwijze van de Krentebloesem

In dit hoofdstuk nemen wordt u meegenomen in de dagelijkse gang van zaken bij de Krentebloesem. Het verzorgen van de kinderen, de voeding, het dagprogramma en de algemene gang van zaken op de dag, in de week en in het jaar.

Bij de Krentebloesem volgen we de visie van Rudolf Steiner en gaan we uit van de kracht van ieder individu. Wie ben je en wat wil je en wat kan ik doen om je hierbij te helpen. Voorwaardenscheppend bezig zijn, is onze belangrijkste taak, zodat het kind zich, uit eigen kracht, in alle vrijheid kan ontwikkelen.

Het belangrijke activiteit van de werkwijze is bij de Krentebloesem het “Vrije Spel”. In dit spel komen alle facetten van het leren aan bod. Het zijn ontmoetingsmomenten die voor het spel inhoud bevatten. Taal, motoriek, begripsvorming, zintuiglijke ontwikkeling en als allerbelangrijkste de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het vrije spel geeft de kinderen de ruimte om wat het heeft gezien, gehoord of beleefd uit- of na te spelen, de anderen te imiteren maar... het geeft vooral ruimte voor spelen om het spelen, de ontdekkingstocht die peuters met elkaar aangaan. Rust is hierbij essentieel om de peuters de kans te geven ongestoord in het nu, het tijdloze te zijn, zonder dat het van buitenaf gestuurd of afgeleid wordt.

4.2 Locatie van de Krentebloesem

Aan de Kamillestraat 30, te Rotterdam, op de grens van Schiebroek en Hilligersberg vinden wij de locatie van de Krentebloesem. Daar staat een prachtig kerkachtig gebouw met hierin twee verdiepingen. Een grote en vol bloeiende struiken voortuin en een goed toegankelijke ruim overzichtelijke achtertuin. In de benedenhal is de binnenkomst ruimte waar de jassen en schoenen worden opgeborgen en tevens de slaapkamer voor de jonge kindjes. De tassen van de kindjes zijn ook beneden, de tassen van de kindjes van de bovenruimte gaan mee naar boven. Beneden is ook het toilet dat gebruikt wordt voor de kinderen. Wanneer wij de ruimte betreden zien wij een ruimte met pasteltinten gevuld en natuurlijk speelmateriaal. Via de trap komen wij boven aan in de hal van de tweede verdieping. Hier bevinden zich een toilet en een opbergruimte. Wanneer wij de deur binnen gaan komen wij in een huiselijk ruimte waar de pasteltinten en met hout ingerichte meubels ons tegemoet komen. De ruimte is ingericht met verschillende speelplekken, een keukenhoek en plekken om te eten en drinken. Binnen de ruimte is er de mogelijkheid gecreëerd om te slapen.

4.3 Verzorging, hygiëne en veiligheid:

Ouders vertrouwen erop dat wij hun kind goed verzorgen. In ons huishoudelijk reglement zijn daarom regels omtrent verzorging, hygiëne en veiligheid opgenomen.

Wij werken tevens met het veiligheid en gezondheid protocol, deze is in te zien.

4.4 Voeding

Bij kindercentrum De Krentbloesem bieden wij de kinderen drinken en voeding van biologische teelt en suikervrij.

Wanneer de kindjes bij de Krentbloesem komen nemen zij een stuk fruit mee van huis. Dit wordt door de leidster met de kinderen klaargemaakt. Wanneer de ouder dit fruit meeneemt is het fijn wanneer dit ook van biologische teelt is.

Bij de Krentbloesem mogen de kinderen trakteren. Wanneer u met uw kind voor een traktatie zorgt, dan is het zeer wenselijk wanneer u hier geen gebruik maakt van suiker.

Bij de Krentbloesem is er ter overbrugging voor de avondmaal de mogelijkheid om uw kind een warme hap te laten eten. Dit wordt door de leidster gemaakt en aangeboden rond 16.30 uur

Tijdens de jaarfeesten wordt er aan de ouder gevraagd mee te helpen met bakken of koken voor de kinderen en de andere ouders. De leidster hangt hiervoor een brief op het prikbord en zo kunt u de bijdrage leveren aan een mooi feest.

We zullen gebruik maken van seizoensproducten en zo de kinderen meenemen in de ontdekking van de natuur. We kweken met de kinderen onze groente en fruit in de tuin en wanneer deze rijp zijn mogen deze opgegeten worden door de kinderen.

Het kan mogelijk zijn dat de leidster u vraagt mee te helpen in het verzorgen van de tuin.

Wij krijgen elke maandag een rijk gevulde mand van de boer uit de wijk. Op deze manier eten wij uit het seizoen.

4.5 Borstvoeding en flesvoeding

Kinderen zijn bij de Krentbloesem welkom wanneer zij gewend zijn om uit een fles te drinken (dit geldt niet voor kinderen waarvan de moeder naar de Krentbloesem komt om te voeden). Vanuit de Krentbloesem wordt ruimte gegeven om borstvoeding aan het kind mogelijk te maken. De moeder kan haar kind bij de Krentbloesem voeden of afgekolfd melk meegeven. Dit moet voor het kind en voor de moeder een fijn moment zijn waarna het kind vervolgens in het ritme van de Krentbloesem verder kan gaan. Het is daarom belangrijk om samen met de leidster te kijken hoe dit verloopt en hoe dit invulling krijgt. Bij het afkolven van borstvoeding is het van belang te letten op hygiëne en kwaliteit van de melk. Ouders die voor flesvoeding kiezen wordt gevraagd de flesvoeding niet al aan maken. Dit wordt door de pedagogisch medewerkers op de dag zelf gedaan.

Borstvoeding bevat behalve de juiste voedingsstoffen, ook veel antistoffen en groeifactoren. De moedermelk beschermt de baby tegen ziekten en werkt mee aan het opbouwen van zijn of haar afweersysteem. Wettelijk is geregeld dat werkneemsters de eerste negen levensmaanden van het kind de arbeid maximaal een kwart van de arbeidstijd mag onderbreken voor het geven van borstvoeding of het kolven. Deze tijd wordt doorbetaald. Dit mag alleen als zij de werkgever in kennis heeft gesteld.

4.6 Slapen en inbakeren

Slapen is het belangrijkste rustmoment in de dag. Het biedt de mogelijkheid om alle indrukken die een kind heeft opgedaan te verwerken. Daarnaast vindt tijdens de slaap de groei van het lichaam plaats. Om goed te kunnen slapen moet het kind zich kunnen overgeven aan de slaap. Het moet zich veilig en vertrouwd voelen. Zo wordt op de Krentbloesem het slapen gaan altijd begeleid met een vast ritueel en met liedjes. Ook slapen de kinderen,

op de dagen dat zij op de Krentebloesem aanwezig zijn, zo veel mogelijk in eenzelfde bedje. Verder krijgen ze hun eigen pyjamaatje en slaapzak aan. In overleg met ouders kunnen baby's worden ingebakerd. Kinderen worden altijd op hun rug te slapen gelegd. Indien ouders willen dat hun kind op de buik slaapt, dienen zij dit aan te geven op het toestemmingsformulier over slapen.

Bij het opvanggedeelte in de bovenverdieping vinden we de rust voor de kinderen heel belangrijk. Wij zullen er zorg voor dragen dat we met de kinderen, ook de oudere kinderen, rusten op het midden van de dag. Zo kunnen we onze energie weer aanvullen en onze indrukken verwerken. Ook wanneer de kinderen thuis het slaapje overslaan zullen we bij de Krentebloesem in ieder geval rusten, om zo weer even bij onszelf te komen.

4.7 Brengen en halen

Er zijn binnen het kindercentrum bepaalde afspraken voor ouders omtrent het breng en haal moment.

- De kinderen mogen vanaf 8.00 uur gebracht worden. Hier geldt dat tot 9.00 uur de deur openstaat. Mocht het zo zijn dat u later bent met uw kind, dat dient de leidster dit te weten.

- Afscheid nemen gebeurt dagelijks doormiddel van groeten/knuffelen van de ouder. Op het moment dat het kind moeite heeft met afscheid nemen, zal de leidster extra aandacht besteden aan het moment door het kind te troosten en in gesprek te gaan met het kind. De leidster maakt duidelijk dat de ouders weggaan maar, aan het eind van de dag terugkomen.

- Tijdens de haal en brengmomenten dragen de ouders zorg voor hun kind.

- De kinderen van de halve dagopvang worden om 13 uur opgehaald.

- De kinderen van de hele dagopvang mogen vanaf 17.00 uur worden opgehaald. Wanneer u eerder bent dan die tijd, dient u dit met de leidster te overleggen i.v.m. het aan tafel gaan voor een klein hapje. We willen dit in alle rust met de kinderen doen.

4.8 Activiteiten aanbod

Vertrouwde thema's en handelingen uit de belevingswereld van het kind geven aanleiding tot de bewegingen. Bij voorkeur een herhaalsprookje, beelden uit de natuur in samenhang met de seizoenen of een gebeurtenis uit de jaarfeesten of jaargetijden. Zowel muziek als de gesproken taal ondersteunen de bewegingen. Voorbeelden van activiteiten:

1. Huishoudelijke activiteiten

In de eerste plaats zijn deze huishoudelijke activiteiten belangrijk in het kader van het gezinsvervangende aspect van de groepswerking. Niet alleen de houding van de leidster en de inrichting van de ruimte dragen bij tot het zich geborgen voelen, ook de aard en de kwaliteit van de activiteiten bepalen de sfeer. Huishoudelijke activiteiten kunnen omschreven worden als activiteiten die een verzorgend en veelzijdig karakter dragen. De belangrijkste aspecten in de ontwikkeling van jonge kinderen, namelijk beweging, schepping en nabootsing worden door deze activiteiten ondersteund en gevormd. Iedere huishoudelijke activiteit biedt haar eigen specifieke mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en waar nodig het individuele kind een extra ondersteuning te bieden.

Mogelijke huishoudelijke activiteiten:

- Bakken en koken: broodjes bakken appelmoes koken, pannenkoeken bakken koekjes, appel flapjes bakken

- Ramen zemen

-Vegen

-Stof afnemen: de vensterbanken, de kastjes, de planken, was opvouwen

2. Zeer eenvoudige bewegingsspelen

Zowel muziek als de gesproken taal ondersteunen de bewegingen bij arbeidsspelletjes, dit zijn spelliedjes waarbij grote bewegingen worden gemaakt.

3. Motorische vaardigheden:

-stappen

- lopen in allerlei vormen bijv. paardje spelen

- wiegen

- schommelen

- glijden

- met begeleiding: klimmen, klauteren, springen, evenwicht uitproberen

4. Tekenen

Tekenen met bijenwaskrijtjes op papier. Door te tekenen geeft het kind uitdrukking aan de eigen innerlijke ontwikkeling. Tekenen is dus steeds vrij tekenen dat de ontwikkeling van het kind zelf weergeeft. Het oudere kind geeft (onbewust) uiting aan hun individuele ontwikkeling, door middel van kleur en lijn. Zij vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en durven deze te tonen.

5. Schilderen

Schilderen kunnen we met de kinderen op twee manier doen. We kunnen dit op papier doen met verf dat de kleuren op het blad laat dansen. Ook schilderen we met de kinderen nat op nat om de kleuren nog mooier te doen laten zijn. We kunnen de kinderen ook laten schilderen met een emmertje water en een kwastje. Zij mogen dan in de klasjes schilderen op het hout. Zij zien in hun fantasie dat het geverfd wordt in de mooiste kleuren wanneer het hout verandert van kleur.

6. Wolvilten

We maken met de kinderen wol schilderijtjes die ze met water en zeep zelf mogen vervilten.

7. Muziek en zingen

Zingen wordt opgevat als een vakoverschrijdend gebeuren: het is ingebed in het leven in de groep en begeleidt het dagverloop. Enkele voorbeelden:

- een gezongen ochtendspreuk,

- het kringspellied, ambachtslied bij de arbeidsspelen,

- liedjes die een activiteit inleiden, (opruimen, eten, buitenspelen, handenwassen, plassen, rusten)

- liedjes die de jaarfeesten begeleiden, een lied om het kringetje mee te beginnen, een lied om naar buiten te gaan.

8. Plassen Wassen Neuzen poetsen

Kinderen worden in het kindercentrum regelmatig verschoond en gaan naar de wc. Het persoonlijke contact tijdens het verschonen van een luier is voor ieder kind van groot belang. Je richt je volledig op het te verschonen kind en praat of zingt ermee. Ook het schoonmaken van een snotneus is in dit gebeuren een belangrijk ritueel waar je niet ongevraagd een zakdoek in iemand zijn gezicht drukt maar met een lied aan kunt aankondigen dat je graag een snottebel wilt afvegen.

4.9 Het jaarritme

Zoals we een dagritme hebben, zo hebben we ook een jaarritme, met ongeveer iedere 6 weken een feest. We leven naar zo'n feest toe, vieren het samen, al is het nog zo simpel (bijvoorbeeld bellen blazen met St. Jan) en genieten nog wat na. We proberen de kinderen het specifieke - zonder er de nadruk op te leggen - van dat feest, de sfeer, het jaargetijde te laten beleven. De ruimte wordt steeds aangepast aan het feest: met takken, bloemen en kransen. Op de seizoenetafel zien we hetzelfde proces in een meer

'landschappelijke' vorm: herfstbladeren, kastanjes en een eekhoorn in de boom; een vijver met kikkers en schelpen. We zingen de liedjes van het seizoen, er komen nieuwe spreuken en de kinderen leven mee in de beleving van het moment.

4.10 Vrij spel

Tijdens het vrije spel laten we de kinderen zoveel mogelijk hun eigen fantasie en wilsimpulsen volgen. De oudere kinderen hebben vaak al een idee van wat ze willen gaan doen. De jongere kinderen hebben soms wat meer moeite om zich meteen in het spel te storten en blijven nog even bij de leidster. Water en zand, pannen en lepels, kisten en lappen zijn belangrijke spelattributen voor kleine kinderen. Het geeft hen de gelegenheid het werk van de volwassenen op hun eigen manier na te bootsen, het stimuleert de fantasie en de sociale en emotionele ontwikkeling.

Ze koken soep, geven elkaar te eten, graven kuilen en bouwen bergen, of staan dromerig te roeren in een pannetje. De wilsactiviteit wordt beschouwd als de sterkste uitdrukking van de persoonlijkheid van de mens. Bij het jonge kind uit de wilsactiviteit zich door het vormen van bewegingen naar de voorbeelden die het in zijn omgeving heeft waargenomen. De huiselijke, verzorgde omgeving, waarin alles zijn eigen vertrouwde plaats heeft, geeft de kinderen een gevoel van geborgenheid. Door dit gevoel van veiligheid komt het kind ook tot spelen. Eenvoudige middelen van natuurlijke materialen zijn voldoende om de fantasie en het spel bij het kind in gang te zetten. Zij bevorderen de fantasie meer dan ingewikkeld geconstrueerd speelgoed of mechanisch bewegende beelden en geluiden. In het vrije spel krijgt het kind de gelegenheid om deze spontane innerlijke activiteit volledig te ontplooien. Vrij spel betekent dus steeds het ontwikkelen van zelfstandigheid en persoonlijkheid. Het krijgt de gelegenheid om zijn leefwereld nabootsend weer te geven. Het vrije spel wordt gekenmerkt door een sfeer van activiteit, harmonie, beweging, creativiteit, ontmoeting en ontspanning.

Voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 geldt:

- het kind speelt soms ook met andere kinderen;
- het speelt nog met wat de omgeving toevallig biedt;
- het is zeer fantasierijk en creatief.

Tijdens het vrije spel is de pedagogisch medewerker meer op de achtergrond aanwezig. De kinderen nemen zelf het initiatief, de leidster observeert. Zij kijkt hoe de kinderen met de materialen omgaan, hoe de sociale contacten verlopen.

Zo kan ze de bewegingen (de motoriek), het samenspel en de wijze van spelen van de kinderen waarnemen. Zij ziet of er door spelarmoede, taalarmoede of een overmatig spreken, bewegingsarmoede, een over beweeglijkheid of een gebrek aan coördinatie correcties nodig zijn. Vaak stopt het spel van kinderen in deze leeftijdsfase door het louter toekijken van de volwassene. Door tijdens de observatie zelf een weinig concentratie vergende maar nabootsingswaardige activiteit uit te oefenen (bijv. plukjes wol uitpluizen, breien, plantjes water geven) kan men een gunstig spelklimaat creëren zonder verlies aan waarnemingsmogelijkheden.

De leidster moet ook te allen tijden kunnen ingrijpen als dit voor de goede voortgang van het spel nodig is. Soms moet een bepaald kind geholpen, aangemoedigd, of juist afgeremd worden.

De Krentebloesem wil kinderen stimuleren door middel van ervaring te leren en stap verder te komen in de ontwikkeling. Dat hiermee soms een blauwe plek of een open knie gepaard gaat, neemt de Krentebloesem als risico. Een voorbeeld is kinderen die met kisten spelen. De oudere kinderen weten precies wat en hoever ze hiermee kunnen gaan. Een jonger kind kan dit spel imiteren maar hier motorisch nog niet aan toe zijn. De leidster volgt dit spel, grijpt alleen in als het levensbedreigend gaat worden

voor het kind. Maar op een krat klimmen en ervan afvallen is een ervaring en een blauwe plek rijker voor het kind. Dit risico neemt de leidinggevende van de Krentebloesem om hun visie op ontwikkelen in uitvoering te brengen.

4.11 Buitenspelen

Het buitenterrein ligt aan het kindercentrum en is goed toegankelijk voor de kinderen. Bij de inrichting van de buitenruimte is rekening gehouden met overzicht en uitdaging. Door verschillende hoeken en looproutes te creëren ontstaat er voldoende uitdaging voor kinderen van alle leeftijden. Het buitenspeelplein wordt dagelijks gebruikt, ook bij slecht weer. Op de buitenspeelplek kunnen de kinderen in de zandbak spelen, fietsen, met de bal spelen, tikkertje doen, verstopperkje spelen met de leidster veelal als partner. De leidster heeft een actieve rol tijdens het buitenspelen. Maar is ook hier observator.

De leidster biedt diverse activiteiten aan en spelen daarbij ook een grote rol in. Samen kijken wat er in de natuur te beleven is, nieuwe bloemetjes aan de plant, de pompoen die groter groeit, het vogelhuisje met nieuwe bewoners, de poes die door het hek kijkt. Het is bij de Krentebloesem dan ook van groot belang dat u uw kind kleeft op het weer. Want ook bij regen zullen de kinderen ademen in de buitenlucht. Stampen in de plassen en een regenliedje zingen. Het is gezond wanneer de kinderen van binnen naar buiten keren en weer terug. Belangrijk in de ontwikkeling maar ook voor de zintuigstimulering. Want de zon en de regen ruiken altijd anders buiten.

4.12 Dagritme van de dagopvang

De deur van de kinderopvang is alle dagen van de week open. Van maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 18.00 uur

De kinderen mogen vanaf 8.00 uur bij de Krentebloesem binnenkomen. Om 9.00 uur gaat de deur van het klasje dicht en wordt er begonnen aan het ochtendprogramma. Wanneer u later komt met uw kind is het fijn wanneer de leidster dit weet.

Het binnen komen van de kinderen gebeurt in de hal, waar de schoenen en jassen worden opgehangen door de grotere kinderen. De kinderen nemen een stukje fruit mee en bij binnenkomst wordt dit aan de leidster overhandigd. De leidster heeft contact met het kind en daar waar de begroeting is geven zij elkaar een hand. De jongere kinderen wordt vol vertrouwen bij de leidster gebracht en waar nodig is hier een overdracht, wanneer het mogelijk is wordt hier het schriftje voor gebruikt.

Het is fijn voor de kinderen wanneer het ochtendritueel van het brengen een vaste structuur heeft. We hangen onze jasjes op, trekken slofjes aan. Een kortafscheidsmoment is duidelijk en begrensd.

Om 9 uur gaan we met de kindjes in het kringetje en begroeten wij de huiskabouter. We zingen het lied waarna hij bij ons komt zitten. Alle kinderen worden even aangekeken en hun naam wordt uitgesproken. Luisteren is niet het enige dat hij kan; hij leert ons ook graag nieuwe versjes en vingerspelletjes. Er gebeurt in het kringetje altijd iets seizoensgebonden. Na het kringetje is het tijd voor een fruitmoment.

Hoe we de dag beginnen, hangt af van wat voor sfeer ontstaat tussen de kinderen. De ene dag is het fijn om even lekker aan tafel te zitten en rustig wakker te worden bij een tekening of puzzel, de andere dag wordt er direct druk gespeeld met het fornuisje en het huisje. Wij zijn in ieder geval met elkaar in het vrije spel.

Kleintjes die 's ochtends nog slapengaan lekker naar bed in het daarvoor bestemde bedje of plekje. Als we allemaal rustig gezakt zijn in het spel, is het tijd voor wat thee en een cracker of ontbijtkoek. Als we dan zo gezellig aan tafel zitten, pakken we het brooddeeg erbij om het nog één keer goed door te kneden, waarna het voor de laatste keer gaat 'slapen' voordat het in de oven knapperig en geurig gebakken wordt.

In de koudere maanden is er dan nog meer behoefte aan de warmte en geborgenheid van de tafel en wordt er heel wat afgeschilderd, getekend of gekneed met bijenwas. Op dit moment is er ook ruimte voor vrij spel en is er goed gekeken welke kinderen er aan rust toe zijn. Na het vrije spel, gaan we naar buiten.

Rond 12.00 uur gaan we lunchen . Na het eten wordt de rust ingezet. Waarna alle kinderen naar bed gaan. Ieder kind heeft een eigen slaapplekje waar het zich na het zingen mag overgeven aan de slaap. Bij de Krentebloesem is het gebruikelijk dat alle kinderen rusten. Ook de grotere kinderen mogen heerlijk liggen met een boekje om zo de indrukken te verwerken.

Na het dutje is het tijd voor thee en fruit, eventueel met een cracker. Dan is het weer speeltijd, binnen of buiten in de tuin. Kijkend naar de behoefte van de kinderen. Wanneer het weer het niet toelaat om buiten te zijn kiezen we voor een Gezamenlijke activiteit zoals schilderen, een spelletje of iets knutselen. Wanneer we terugkeren aan tafel is er voor de kinderen een boterhammetje die we zelf bakken. Dat dient als tussenpozen voor de avondmaal. Dit gebeurt rond 16.30 uur. Hierdoor is de eerste trek weggenomen en krijgen de kindjes nog wat energie. Na het eten is het tijd voor nog wat rust, er kan een boek worden voorgelezen, verhaal verteld worden of aan tafel met wat rustgevend speelmateriaal. De kinderen worden vanaf 17 uur opgehaald. Dan is er aan tafel, met het eten rust en wordt dit op een fijne manier afgesloten.

4.13 Mentor

Mentorschap

Vanaf 1 januari 2018 is het mentorschap op alle kinderopvang instellingen verplicht gesteld. Dit betekent dat er voor elk kind een mentor aangewezen wordt. Deze mentor houdt zich bezig met de ontwikkeling en het welbevinden van het kind op de opvang en bespreekt dit periodiek met de ouders. Tevens is de mentor voor ouders het eerst aanspreekpunt voor eventuele vragen over het kind.

Bij de Krentebloesem is ervoor gekozen om een Protocol Mentorschap te ontwikkelen en geven we er op deze manier structuur aan. Ieder kind krijgt een eigen mentor, die zijn of haar ontwikkeling bijhoudt en dit periodiek met de ouders bespreekt. Het protocol wordt periodiek besproken in het teamoverleg met de pedagogisch medewerkers. Zo is het mogelijk om hier met elkaar naar te blijven kijken en eventueel verfrissen waar nodig. Hoe het mentorschap eruitziet en welke invulling eraan wordt gegeven kunt u lezen in dit *Protocol Mentorschap*.

Bijlage 1

Netwerk Kindercentrum De Krentebloesem

1. Consultatiebureau Hilligersberg/Schiebroek
Centrum voor jeugd en gezin
Hectorstraat 17C
3054 PC Rotterdam Tel 010 2010110
2. Slim en advies trainingen
Kenniscentrum voor Kinderopvang Rotterdam
Marie Louise van den Hooff
Mobiel: 0646414152 e-mail: info@slimtrainingenadvies.nl
3. Kunstzinnige therapeut Anne van den Eijnden
Praktijk 078
Reeweg Oost 71
3312 CL Dordrecht info@kleur-vorm.nl
4. Stichting het Peuterhuis
Dubbelmondestraat 1
3312 NB Dordrecht info@peuterhuis.nl
5. Revalidatiecentrum Rijndijk
0-4 jaar behandelgroep voor kinderen met ontwikkelingsstoornissen en lichamelijke handicap
Ringdijk 84
3054 KV Rotterdam Tel 010-2111777
6. Therapeuticum Helianth
Blondeelsstraat 15
3067 VA Rotterdam
Euritmietherapie Katrin Beise 010-2263788 kbeise@gmail.com
Consultatiebureau Carolien Major 010-4201701 consultatiebureau@helianth.nl
7. KDC Huize Thomas Kinderdagcentrum voor kinderen met meervoudige beperking
Grieksestraat 18
3028 CL Rotterdam
8. Matricaria Ruth Cooman, Antroposofisch verpleegkundige
Begeleiding aan ouder en kinderen in de opvoeding
Natuurlijk gezondheidscentrum Rotterdam
Voorschoterlaan 40
3062 KP Rotterdam
010 - 422 00 74 ruthmatricaria@planet.nl
9. Anneke Kraakman Euritmietherapeut
06 83657647

Bijlage 2
Medicijn toestemmingsformulier

Medicijn toestemmingsformulier

Datum waarop of periode waarin het medicijn toegediend mag worden:

.....

Naam kind:.....

Naam medicijn:.....

Het medicijn is bedoeld voor:.....

Manier van toedienen en hoeveelheid:.....

.....

Tijden waarop het medicijn toegediend moet worden:

.....

Bijzonderheden:.....

.....

.....

Met het tekenen van dit formulier geef ik als ouder/verzorger toestemming, dat leidsters het door mij meegegeven medicijn mogen toedienen aan mijn kind.

Datum: .....

Naam ouder/verzorger: .....

Handtekening: .....

**Toelichting voor ouders
m.b.t. "Medicijn toestemmingsformulier"**

Wij streven ernaar om op de Krentebloesem geen medicijnen toe te dienen. Daar waar mogelijk wordt een geneesmiddel door de ouders zelf toegediend. Wanneer een kind toch een medicijn toegediend moet krijgen op de Krentebloesem zal er altijd een “Medicijn toestemmingsformulier” worden ingevuld en ingeleverd moeten worden bij de leidster.

Onder geneesmiddel of medicijnen verstaan wij middelen die door huisarts of specialist zijn voorgeschreven maar ook zelfzorgmedicijnen.

De medicijnen dienen altijd in originele verpakking met bijsluiter meegenomen te worden en uitgeschreven op het betreffende kind.

Het medicijn dient al eenmaal eerder gebruikt te zijn om een eventuele allergische reactie op de Krentebloesem te voorkomen.

Paracetamol wordt op de Krentebloesem niet toegediend. Uitzondering is als een koortsstuijp dreigt en toediening dus onder levensreddend handelen valt.

Bij veranderingen t.a.v. het medicijngebruik van uw kind wordt u verzocht om dit onmiddellijk door te geven aan de Krentebloesem, door een nieuwe “Medicijn toestemmingsformulier” in te vullen en bij de leidster in te leveren.

Eventueel meerdere exemplaren “Medicijn toestemmingsformulier” zijn bij de leidsters van de groep van uw kind verkrijgbaar.

Als er medicijnen of zelfzorgmiddelen door uw kind worden ingenomen vóór dat hij of zij naar de Krentebloesem komt willen wij dat wel graag weten. Sommige zelfzorgmedicijnen hebben namelijk invloed op het gedrag van uw kind.

Op de Krentebloesem gebruiken wij:

Weleda billenbalsem (bij luieruitslag)

Arniflor (bij vallen en stoten),

Calendulan (bij lichte schaafwonden),

Voor alle overige homeopathische middelen moet een “Medicijn toestemmingsformulier” ingevuld en ondertekend worden.

De regels in het kort:

I. Geen volledig ingevuld formulier: dan geen toediening.

II. Paracetamol wordt alleen bij een koortsstuijp toegediend.

III. Voor Arniflor, Weleda billenbalsem en Calendulan hoeft niet te worden getekend.

Door het ondertekenen van de “Medicijn toestemmingsformulier” geeft u aan akkoord te gaan met de juistheid van de gegevens. Tevens geeft u daarmee aan in te stemmen met de hier bovenstaande regels.

Bijlage 3 Inschrijfformulier

Kindercentrum de Krentebloesem

- 0 Nieuwe aanmelding
- 0 Wijziging (dagen/adres/overig)
- 0 Opzegging

Gegevens kind:

Voornaam:	Achternaam:	jongen/meisje
(Verwachte) geboortedatum:		
BSN:		

Gegevens ouders:

Moeder:	Vader:
Voornaam:	
Achternaam:	
BSN nummer:	
Geboortedatum:	
Adres:	
Postcode:	
Woonplaats:	
Telefoonnummer thuis:	
Mobiele nummer:	
Telefoonnummer werk:	
E-mailadres:	
Werk of beroep:	

Extra gegevens:

Dokter:	telefoonnummer:
Tandarts:	telefoonnummer:
Nood contact:	telefoonnummer:
Relatie met kind:	
Nood contact:	telefoonnummer:
Relatie met kind:	
Bijzonderheden: allergieën of medicijnen:	

Gewenste opvang:

Startdatum: .....(per 1 of 16de van de maand)

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Dagopvang 8.00 uur – 13.00 uur 3 maanden - 4 jaar					
Dagopvang 8.00 – 18.00 uur 3 maanden – 4 jaar					

Eventuele opmerkingen

_____

- ja nee Ik geef toestemming voor foto's op website en nieuwsbrief.
- ja nee Ik geef toestemming voor intercollegiaal overleg rondom mijn kind.

Datum _____ Handtekening _____

Informatie: Kindercentrum de Krentebloesem, Kamillestraat 30, 3053 XV Rotterdam
krentebloesem@gmail.com 06-18507984 Bankrekeningnummer NL30 ABNA 0517398990 Inschrijfkosten voldoen met inschrijving €30,-

Bijlage 4 Observatie

Naam kind: _____ Geboortedatum _____
Datum: _____ Door _____

Sociaal emotioneel

Zelfredzaamheid (zelfstandig eten, drinken, spelen, opruimen, zelf naar het toilet)

Eten/drinken

Zinnelijkheid/toiletgang

Slapen

Relatie met anderen (Gemakkelijk contact maken met kinderen en leidsters, uiten in de groep, open en spontaan, plezier in activiteiten).

Weerbaarheid (Niet over zich heen laten lopen, in de groep zich kunnen weren, vertrouwen in eigen doen en laten)

Spelen (Komt zelf tot spel, kan lange tijd spelen, plezier in spelen, brengt variatie in spel, speelt vaak met andere kinderen, komt fantasiespel opgang).

Met welke kinderen wordt gespeeld?

Met welke spullen wordt gespeeld? (favoriet speelgoed)

Met welk spel wordt gespeeld?

Motoriek

Grove en fijne motoriek (Lopen, rennen, vrij bewegen, evenwichtszin, plezier in bewegen, doelgerichte bewegingen maken, kleine voorwerpen goed vasthouden).

Komt het kind in de nabootsing?

Werken (Doet graag gezamenlijk huishoudelijke taakjes, luistert naar opdrachten).

Kringetje

Muziek en zang (Luistert graag naar gezongen liedjes, zingt graag zelf, geniet van gespeelde muziek).

Taal

Spraak (Kan zichzelf goed uiten, goede uitspraak (mondmotoriek) en woordenschat, praat met andere kinderen en leidster, begrijpt opdrachten, luistert graag naar verhalen).

Zinsopbouw

Woordenschat

Duidelijkheid

Bijzonderheden: